

Conservatorio Profesional de Música
Praza do Conservatorio, s/n 15011 A CORUÑA
Telf. 981 276 800 - Fax 981 276 767
cmus.profesional.coruna@edu.xunta.es
centros.edu.xunta.es/cmusprofesionalcorunha

PROGRAMA OFICIAL DA MATERIA DE

VIOLONCELLO

CURSO 2010-2011

INDICE

1. INTRODUCCIÓN E FINALIDADE DAS ENSINANZAS ELEMENTAIS E PROFESIONAIS DE MÚSICA

A lei orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación establece no seu artigo 45 que as ensinanzas artísticas teñen coma finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música.

Grao Elemental:

No artigo 48 preceptúa que as ensinanzas elementais de música terán as características e a organización que as administracións educativas determinen. Ditas características veñen ditadas no posterior decreto de 27 de Setembro de 2007.

A finalidade do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Grao Profesional:

A lei orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 6.2 que o goberno fixará, en relación cos obxectivos, as competencias básicas, os contidos e os criterios de avaliación, os aspectos básicos do currículo que constitúen as ensinanzas mínimas. Asemade, a citada lei orgánica no capítulo VI do título I, fixa as características básicas das ensinanzas profesionais de música, dentro das ensinanzas artísticas.

A presente programación dá concreción a dito decreto a nivel de aula, e será o documento polo que se desenvolvan os diversos parámetros de traballo de aula dos docentes deste departamento no Conservatorio Profesional de Música de A Coruña.

A finalidade do **grao elemental** é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade necesaria que permita acceder ao grao profesional.

O **grao profesional** ten como finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais, e ordénase en cuatro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

2. GRAO ELEMENTAL

OBXECTIVOS XERAIS DO GRAO ELEMENTAL

O ensino de instrumentos de corda no grao elemental terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Adoptar unha posición corporal que permita a correcta colocación do instrumento e que favoreza o manexo do arco e da actividade da man esquerda, así como a coordinación entre si.
- Coñecer as características e posibilidades sonoras do instrumento e sabelas utilizar, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual coma de conxunto.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora.
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

CURSO PRIMEIRO

OBXECTIVOS

- Aprender a sentar correctamente, cunha disposición axeitada para a práctica instrumental.
- Aprender a suxeitar o arco correctamente; iniciar a práctica do *legato* e *detaché* distribuindo correctamente o arco e coa dirección axeitada para a consecución dun bo son.
- Aprender a primeira posición do violoncelo.
- Aprender a ler a clave de fa en cuarta, así como a súa correspondencia coas notas da primeira posición do violoncelo.
- Adquirir o hábito de estudar con regularidade.
- Manter o instrumento e o material en boas condicións.
- Interpretar en público, solo, en conxunto ou con acompañamento de piano, algunhas das pezas traballadas en clase.

CONTIDOS

- Disposición corporal.
- O arco: a súa suxeición, conducción e distribución.
- Colocación da man esquerda. A primeira posición. Lectura no pentagrama.
- O violoncelo, o arco e as súas partes e accesorios. Mantemento básico.

RECURSOS DIDÁCTICOS (METODOLOXÍA)

Como recurso fundamental para o desenvolvemento do ensino do violoncello, se ten en conta, o ensino individualizado da materia, atendendo mellor ás necesidades do alumnado, que debe ser protagonista do proxecto educativo. Non debe existir ningunha norma que tenda á inflexibilidade pedagóxica. Os principios educativos deben garantir o beneficio do alumno e ou uso de todos os procedementos en final deste.

Os procedementos educativos baséanse na teoría constructivista da ensinanza-aprendizaxe, utilizando todos os elementos para un estudio racional, baseado na construción de conceptos e a realización práctica dos mesmos, a aplicación dos coñecementos e a interiorización destes dun modo constructivista, a favor sempre do desenvolvemento da autonomía persoal, que poda garantir o éxito futuro do alumno.

As estratexias metodolóxicas son un conxunto de ferramentas coas que desenvolvemos as accións pedagóxicas e de coordinación do ensino aprendizaxe na clase. Son as claves que dan lugar á metodoloxía propia e persoal, que no son definitivas e son flexibles, tendo en conta cada caso particular, as estratexias están en continua relación cos propios principios pedagóxicos e forman parte dun proxecto educativo personalizado e baseado na propia experiencia.

Dentro das consideracións metodolóxicas para o traballo do instrumento musical na etapa de grao elemental o máis apropiado e o tipo de aprendizaxe por descubrimento, producido por mecanismos de ensaio-erro, coa mediación do mestre na clase, estes procedementos deben ser fundamentais neste nivel, sobre todo para alumnos con problemas de autoconfianza o medo ao fracaso. Por medio do erro, sempre conscente, o alumno pode progresivamente, acercarse á resolución de problemas por si mesmo. Sen embargo non debemos esquecer que é unha estratexia de ensino, que debe ir

integrada ao tipo de aprendizaxe receptivo, polo cal o alumno recibe a información, organizada por parte do profesor.

Os pasos máis firmes no aprendizaxe van do coñecido ao descoñecido, e de dificultade gradual de menos a máis, dentro do nivel e este proceso de planificado de ensinanza debe estar presidido pola necesidade de garantir a funcionalidade dos aprendizaxes, asegurando que podan ser utilizadas nas circunstancias reais en que o alumno os necesite.

Dentro das estratexias coas que imos construír o desenvolver, dentro da experiencia na clase, as capacidades do alumno para a súa formación e o desenvolvemento da memoria nos seus diferentes tipos: memoria mental, memoria muscular e memoria auditiva.

Memoria mental , axúdanos a lembrar, aprender, concentrarnos retendo información.

Memoria muscular, pola que construímos parte da técnica e o alumno aprende pasaxes das obras ou estudos. Este tipo de memoria obtense por medio da experiencia sensitiva e non só da conceptual. É moi importante que o alumno coñeza os procedementos mecánicos polos cales funciona a técnica de maneira consciente, e a repetición do movemento ou sensación correcta é importante para a fijación da mesma, evitando a repetición de movementos incorrectos.

Memoria visual, podemos utilizar de dúas formas diferentes; unha para memorizar a partitura, axudando a aprender de memoria para un traballo máis profundo de outros aspectos musicais (interpretación , sensacións , sensibilidade , etc.). O outro uso que se lle dá á memoria visual ten que ver coa fijación das referencias, cambios de posición ou desprazamentos da má esquerda, fijación das zonas do arco, o mecanismo técnico ben feito, unha actitude tocando ou unha imaxe estética.

Memoria auditiva. É, por suposto, unhas das máis importantes para o desenvolvemento musical. O seu uso ten tamén varias vertientes estratéxicas: primeiro é unha ferramenta para o aprendizaxe do oído interno, que á vez é na base da afinación interna e referencia para a diferenciación interválica dos sons. A busca dun son de calidade é desenvolvemento dun oído polifónico, na que divídese a audición interna do propio son co respecto outros sons, é unha educación da escoita atenta.

As técnicas de estudo. O profesor nas clases individuais contemplará as estratexias máis oportunas para conseguir no alumno mellores resultados e o entendemento dos problemas ou dificultades surxidas. Algunhas destas técnicas de estudo van axudar á comprensión de cuestións técnicas e expresivas no aprendizaxe dunha pasaxe ou unha obra, e na aplicación destes coñecementos ás demais obras que o alumno te que afrontar no futuro. O uso destes recursos na clase te unha funcionalidade, que o alumno valorará do por qué do seu uso e para qué.

Dentro destas técnicas de estudo pode empregarse como exemplo; o que denomínase **estudo a cámara lenta** para a concienciación dos actos técnicos e musicais e buscar a perfección no tempo lento para logo levalo progresivamente a máis rápido, neste tipo de estudo os diferentes tipos de memoria xogan un gran papel.

O estudo con **parada calculada**, para as pasaxes de dificultade e de afinación, aquí é moi importante a destreza das memorias muscular e auditiva.

O estudo por **descomposición de pasaxes**, é unha técnica de simplificación da escritura, por motivos de dificultade técnica o complexidade rítmica ou de escritura musical. Desmontase por fragmentos como un puzzle e cando vencese a dificultade de cada uns dos fragmentos, únense na súa totalidade para verllo no sentido máis amplo do texto. Aplícanse fórmulas rítmicas, así como diferentes velocidades e progresivas (co uso do metrónomo), ata alcanzar a sincronización de movementos á velocidade esixida

A participación activa neste proceso, así como a colaboración nas audicións das clases colectivas, individuais e audicións técnicas do departamento axudan ao alumno á preparación e actuación en público.

REPERTORIO

a) Métodos e estudos:

S. APLEBAUM: "String Builder (I)" (Belwin Mills)

E. SASSMANNSHAUS: "Früher Anfang auf dem Cello-Band 1" (Barenreiter)

J. A. CABO DINTÉN: "Iniciación ao violoncel" (DINSIC)

L. R. FEUILLARD: "Méthode pour le Jeune Violoncelliste" (Delrieu)

CELLO TEAM STRINGS, vol 1.

b) Pezas con piano

A. PEJTSIK: "Violoncello music for beginners" (Editio Musica Budapest)

B. MARTINU: "Suite Miniature"

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Ler textos á primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a melodía, afinación, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Describir con posterioridade a unha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar en público como solista e de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da situación.
- Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar o mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.
- Interese e esforzo mostrados polo alumno.

MINIMO ESIXIBLE TRIMESTRAL

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

- Avaliación continua ao longo do curso.
- Avaliación puntual nas audicións.
- Realizaranse controis para reforzar o proceso avaliativo.

No caso de que o alumno perda a avaliación continua será convocado a unha proba no mes de xuño na que deberá interpretar:

- Unha peza dalgún destes métodos de violoncelo:

S.APLEBAUM: "String Builder (I)" (Belwin Mills)

E.SASSMANN SI IAUS: "Früher Anfang auf dem CelkrBand 1" (Barenreiter)

J.A.CABO DINTÉN: "Iniciació ao violoncel" (DINSIC)

L.R.FEUILLARD: "Méthode pour le Jeune Violoncelliste" (Delrieu)

CELLO TEAM STRINGS, vol. 1.

- Unha peza con piano dalgún destes libros:

A.PEJTSIK: "Violoncello music for beginners" (Editio Musica Budapest)

B.MARTINU: "Suite Miniature"

- En caso de querer presentar un programa diferente ao aquí exposto, o alumno deberá solicitar por escrito o visto bo do profesor de violonchelo do centro con anterioridade ao día do exame.

- O alumno interpretará unha obra de cada un dos apartados, sendo polo menos unha delas de memoria.

- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.

- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).

- O alumno interpretará tamén a primeira vista un fragmento de dezaseis compases proposto polo profesor.

CURSO SEGUNDO

OBXECTIVOS

- Consolidar os principios posturales aprendidos en primeiro.
- Avanzar no desenvolvemento do detaché e o legato, incluíndo ligaduras cada vez máis longas.
- Dominar os distintos planos do arco nos cambios de cordas.
- Iniciarse no estudio do martellé.
- Aprender a realizar extensións.
- Aprender a media posición no violoncelo. Iniciarse no estudio das demais

posicións, así como na realización dos cambios de posición.

- Iniciarse nos conceptos elementais de expresión musical, en canto a respiración, fraseo, tempo e dinámicas.
- Interpretar en público, solo, en conxunto ou con acompañamento de piano, algunhas das pezas traballadas en clase.

CONTIDOS

- Disposición corporal.
- O arco: a súa suxeición, conducción e distribución.
- Cambios de corda.
- Colocación da man esquerda. Extensións. A media posición.
- Lectura no pentagrama.
- Aspectos básicos interpretativos: respiración, fraseo, tempo, dinámicas.
- O son en relación co contexto musical.

RECURSOS DIDÁCTICOS (METODOLOXÍA)

Como recurso fundamental para o desenvolvemento do ensino do violoncello, se ten en conta, o ensino individualizado da materia, atendendo mellor ás necesidades do alumnado, que debe ser protagonista do proxecto educativo. Non debe existir ningunha norma que tenda á inflexibilidade pedagóxica. Os principios educativos deben garantir o beneficio do alumno e ou uso de todos os procedementos en final deste.

Os procedementos educativos baséanse na teoría constructivista da ensinanza-aprendizaxe, utilizando todos os elementos para un estudio racional, baseado na construción de conceptos e a realización práctica dos mesmos, a aplicación dos coñecementos e a interiorización destes dun modo constructivista, a favor sempre do desenvolvemento da autonomía persoal, que poda garantir o éxito futuro do alumno.

As estratexias metodolóxicas son un conxunto de ferramentas coas que desenvolvemos as accións pedagóxicas e de coordinación do ensino aprendizaxe na clase. Son as claves que dan lugar á metodoloxía propia e persoal, que no son definitivas e son flexibles, tendo en conta cada caso particular, as estratexias están en continua relación cos propios principios pedagóxicos e forman parte dun proxecto educativo personalizado e baseado na propia experiencia.

Dentro das consideracións metodolóxicas para o traballo do instrumento musical na etapa de grao elemental o máis apropiado e o tipo de aprendizaxe por descubrimento, producido por mecanismos de ensaio-erro, coa mediación do mestre na clase, estes procedementos deben ser fundamentais neste nivel, sobre todo para alumnos con problemas de autoconfianza o medo ao fracaso. Por medio do erro, sempre conscente, o alumno pode progresivamente, acercarse á resolución de problemas por si mesmo. Sen embargo non debemos esquecer que é unha estratexia de ensino, que debe ir integrada ao tipo de aprendizaxe receptivo, polo cal o alumno recibe a información, organizada por parte do profesor.

Os pasos máis firmes no aprendizaxe van do coñecido ao descoñecido, e de dificultade gradual de menos a máis, dentro do nivel e este proceso de planificado de ensinanza debe estar presidido pola necesidade de garantir a funcionalidade dos aprendizaxes, asegurando que podan ser utilizadas nas circunstancias reais en que o alumno os necesite.

Dentro das estratexias coas que imos construír o desenvolver, dentro da experiencia na clase, as capacidades do alumno para a súa formación e o desenvolvemento da memoria nos seus diferentes tipos: memoria mental, memoria muscular e memoria auditiva.

Memoria mental , axúdanos a lembrar, aprender, concentrarnos retendo información.

Memoria muscular, pola que construímos parte da técnica e o alumno aprende pasaxes das obras ou estudos. Este tipo de memoria obtense por medio da experiencia sensitiva e non só da conceptual. É moi importante que o alumno coñeza os procedementos mecánicos polos cales funciona a técnica de maneira consciente, e a repetición do movemento ou sensación correcta é importante para a fijación da mesma, evitando a repetición de movementos incorrectos.

Memoria visual, podemos utilizar de dúas formas diferentes; unha para memorizar a partitura, axudando a aprender de memoria para un traballo máis profundo de outros aspectos musicais (interpretación , sensacións , sensibilidade , etc.). O outro uso que se lle da á memoria visual ten que ver coa fijación das referencias, cambios de posición ou desprazamentos da má esquerda, fijación das zonas do arco, o mecanismo técnico ben feito, unha actitude tocando ou unha imaxe estética.

Memoria auditiva.É, por suposto, unhas das máis importantes para o desenvolvemento musical. O seu uso ten tamén varias vertientes estratéxicas: primeiro é unha ferramenta para o aprendizaxe do oído interno, que á vez é na base da afinación interna e referencia para a diferenciación interválica dos sons. A busca dun son de calidade é desenvolvemento dun oído polifónico, na que divídese a audición interna do propio son co respecto doutros sons, é unha educación da escoita atenta.

As técnicas de estudo. O profesor nas clases individuais contemplará as estratexias máis oportunas para conseguir no alumno mellores resultados e o entendemento dos problemas ou dificultades surxidas. Algunhas destas técnicas de estudo van axudar á comprensión de cuestións técnicas e expresivas no aprendizaxe dunha pasaxe ou unha obra, e na aplicación destes coñecementos ás demais obras que o alumno te que afrontar no futuro. O uso destes recursos na clase te unha funcionalidade, que o alumno valorará do por qué do seu uso e para qué.

Dentro destas técnicas de estudo pode empregarse como exemplo; o que denominase **estudo a cámara lenta** para a concienciación dos actos técnicos e musicais e buscar a perfección no tempo lento para logo levalo progresivamente a máis rápido, neste tipo de estudo os diferentes tipos de memoria xogan un gran papel.

O estudo con **parada calculada**, para as pasaxes de dificultade e de afinación, aquí é moi importante a destreza das memorias muscular e auditiva.

O estudo por **descomposición de pasaxes**, é unha técnica de simplificación da escritura, por motivos de dificultade técnica ou complexidade rítmica ou de escritura musical. Desmontase por fragmentos como un puzzle e cando vencese a dificultade de cada uns dos fragmentos, únense na súa totalidade para verllo no sentido máis amplo do texto. Aplícanse fórmulas rítmicas, así como diferentes velocidades e progresivas (co uso do metrónomo), ata alcanzar a sincronización de movementos á velocidade esixida

A participación activa neste proceso, así como a colaboración nas audicións das clases colectivas, individuais e audicións técnicas do departamento axudan ao alumno á preparación e actuación en público.

REPERTORIO

a) Métodos e estudos:

L.R. FEUILLARD: "Méthode pour le Jeune Violoncelliste" (Delrieu)

S. LEE: Método Práctico para Violoncelo

D. POPPER: 15 Estudios Fáciles Op. 76

CELLO TEAM STRINGS, Vol 2.

b) Pezas con piano:

L.R.FEUILLARD: "Le Jeune Violoncelliste 1A, 1B

A.PEJTSIK: "Violoncello music for beginners" 1, 2 (Editio Musica Budapest)

c) Sonatas e concertos:

J.B.BREVAL: 4º Concertino en do maior.

J.B. BREVAL: 5º Concertino en re maior.

Traballaranse escalas de distintas tonalidades nas catro cordas.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Ler textos á primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a melodía, afinación, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Describir con posterioridade a unha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar en público como solista e de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da situación.
- Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar o mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.
- Interese e esforzo mostrados polo alumno.

MINIMO ESIXIBLE TRIMESTRAL

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

- Avaliación continua ao longo do curso.
- Avaliación puntual nas audicións.
- Realizaranse controis para reforzar o proceso avaliativo.

No caso de que o alumno perda a avaliación continua será convocado a unha proba no mes de xuño na que deberá interpretar:

- Unha peza ou estudio que inclúa a primeira posición e as súas extensións dalgún distos libros:

L.R.FEUILLARD: "Méthode pour le Jeune Violoncelliste" (Delrieu)

S.LEE: Método Práctico para Violoncelo

D.POPPER: 15 Estudios Doados Op. 76

CELLO TEAM STRINGS, Vol. 2.

- Unha peza con piano de entre:

L.R.FEUILLARD: "Le Jeune Violoncelliste 1 A, 1B

A.PEJTSIK: "Violoncello music for beginners" 1,2 (Editio Musica Budapest)

J.B.BREVAL: 4º Concertino en do maior.

J.B.BREVAL: 5º Concertino en re maior.

- En caso de querer presentar un programa diferente ao aquí exposto, o alumno deberá solicitar por escrito o visto bo do profesor de violonchelo do centro con anterioridade ao día do exame.

- O alumno interpretará unha obra de cada un dos apartados, sendo polo menos unha delas de memoria.

- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.
- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).
- O alumno interpretará tamén a primeira vista un fragmento de dezaseis compases proposto polo profesor.

CURSO TERCEIRO

OBXECTIVOS

- Avanzar na realización de detaché e legato, en todas as partes do arco coa distribución e dirección axeitados.
- Aprender a realizar o martellé e os cambios de cordas.
- Aprender as posicións do mango do violoncelo, así como as conexións entre ambas as dúas e a súa lectura no pentagrama e en clave de do en cuarta. Coñecer o primeiro harmónico.
- Aprender a realizar cambios de posición.
- Iniciar a práctica do vibrato.
- Avanzar na práctica dos distintos aspectos interpretativos.
- Interpretar en público, solo, en conxunto ou con acompañamento de piano, algunhas das pezas traballadas en clase.

CONTIDOS

- Disposición corporal.
- O arco: conducción e distribución. Martellé. Cambios de corda.
- Posicións do mango. O primeiro harmónico.
- Cambios de posición.
- Vibrato.
- Aspectos interpretativos básicos.
- O son no contexto musical.

RECURSOS DIDÁCTICOS (METODOLOXÍA)

Como recurso fundamental para o desenvolvemento do ensino do violoncello, se ten en conta, o ensino individualizado da materia, atendendo mellor ás necesidades do alumnado, que debe ser protagonista do proxecto educativo. Non debe existir ningunha norma que tenda á inflexibilidade pedagóxica. Os principios educativos deben garantir o beneficio do alumno e o uso de todos os procedementos en final deste.

Os procedementos educativos baséanse na teoría constructivista da ensinanza-aprendizaxe, utilizando todos os elementos para un estudio racional, baseado na construción de conceptos e a realización práctica dos mesmos, a aplicación dos coñecementos e a interiorización destes dun modo constructivista, a favor sempre do desenvolvemento da autonomía persoal, que poda garantir o éxito futuro do alumno.

As estratexias metodolóxicas son un conxunto de ferramentas coas que desenvolvemos as accións pedagóxicas e de coordinación do ensino aprendizaxe na clase. Son as claves que dan lugar á metodoloxía propia e persoal, que no son definitivas e son flexibles, tendo en conta cada caso particular, as estratexias están en continua relación cos propios principios pedagóxicos e forman parte dun proxecto educativo personalizado e baseado na propia experiencia.

Dentro das consideracións metodolóxicas para o traballo do instrumento musical na etapa de grao elemental o máis apropiado e o tipo de aprendizaxe por descubrimento, producido por mecanismos de ensaio-erro, coa mediación do mestre na clase, estes procedementos deben ser fundamentais neste nivel, sobre todo para alumnos con problemas de autoconfianza o medo ao fracaso. Por medio do erro, sempre conscente, o alumno pode progresivamente, acercarse á resolución de problemas por si mesmo. Sen embargo non debemos esquecer que é unha estratexia de ensino, que debe ir integrada ao tipo de aprendizaxe receptivo, polo cal o alumno recibe a información, organizada por parte do profesor.

Os pasos máis firmes no aprendizaxe van do coñecido ao descoñecido, e de dificultade gradual de menos a máis, dentro do nivel e este proceso de planificado de ensinanza debe estar presidido pola necesidade de garantir a funcionalidade dos aprendizaxes, asegurando que podan ser utilizadas nas circunstancias reais en que o alumno os necesite.

Dentro das estratexias coas que imos construír o desenvolver, dentro da experiencia na clase, as capacidades do alumno para a súa formación e o desenvolvemento da memoria nos seus diferentes tipos: memoria mental, memoria muscular e memoria auditiva.

Memoria mental , axúdanos a lembrar, aprender, concentrarnos retendo información.

Memoria muscular, pola que construímos parte da técnica e o alumno aprende pasaxes das obras ou estudos. Este tipo de memoria obtense por medio da experiencia sensitiva e non só da conceptual. É moi importante que o alumno coñeza os procedementos mecánicos polos cales funciona a técnica de maneira consciente, e a repetición do movemento ou sensación correcta é importante para a fijación da mesma, evitando a repetición de movementos incorrectos.

Memoria visual, podemos utilizar de dúas formas diferentes; unha para memorizar a partitura, axudando a aprender de memoria para un traballo máis profundo de outros aspectos musicais (interpretación , sensacións , sensibilidade , etc.). O outro uso que se lle da á memoria visual ten que ver coa fijación das referencias, cambios de posición ou desprazamentos da má esquerda, fijación das zonas do arco, o mecanismo técnico ben feito, unha actitude tocando ou unha imaxe estética.

Memoria auditiva. É, por suposto, unhas das máis importantes para o desenvolvemento musical. O seu uso ten tamén varias vertientes estratéxicas: primeiro é unha ferramenta para o aprendizaxe do oído interno, que á vez é na base da afinación interna e referencia para a diferenciación interválica dos sons. A busca dun son de calidade é desenvolvemento dun oído polifónico, na que divídese a audición interna do propio son co respecto outros sons, é unha educación da escoita atenta.

As técnicas de estudo. O profesor nas clases individuais contemplará as estratexias máis oportunas para conseguir no alumno mellores resultados e o entendemento dos problemas ou dificultades surtidas. Algunhas destas técnicas de estudo van axudar á comprensión de cuestións técnicas e expresivas no aprendizaxe dunha pasaxe ou unha obra, e na aplicación destes coñecementos ás demais obras que o alumno te que afrontar no futuro. O uso destes recursos na clase te unha funcionalidade, que o alumno valorará do por qué do seu uso e para qué.

Dentro destas técnicas de estudo pode empregarse como exemplo; o que denominase **estudo a cámara lenta** para a concienciación dos actos técnicos e musicais e buscar a perfección no tempo lento para logo levalo progresivamente a máis rápido, neste tipo de estudo os diferentes tipos de memoria xogan un gran papel.

O estudo con **parada calculada**, para as pasaxes de dificultade e de afinación, aquí é moi importante a destreza das memorias muscular e auditiva.

O estudo por **descomposición de pasaxes**, é unha técnica de simplificación da escritura, por motivos de dificultade técnica o complexidade rítmica ou de escritura musical. Desmontase por fragmentos como un puzzle e cando vencese a dificultade de cada uns dos fragmentos, únense na súa totalidade para verlo no sentido máis amplo do texto. Aplícanse fórmulas rítmicas, así como diferentes velocidades e progresivas (co uso do metrónomo), ata alcanzar a sincronización de movementos á velocidade esixida

A participación activa neste proceso, así como a colaboración nas audicións das clases colectivas, individuais e audicións técnicas do departamento axudan ao alumno á preparación e actuación en público.

REPERTORIO

a) Métodos e estudos:

L.R. FEUILLARD: "Méthode pour le Jeune Violoncelliste"

S. LEE: Método Práctico para Violoncelo

F.J. DOTZAUER: Estudios para Violoncelo (I)

POSITION PIECES FOR CELLO, vol 1.

a) Pezas con piano:

L.R. FEUILLARD: "Le Jeune Violoncelliste 2A, 2B, 3A"

A. PEJTSIK: "Violoncello music for Beginners" 2, 3 (Editio Musica Budapest)

P. HINDEMITH: 3 Pezas doadas

b) Sonatas e concertos:

J. B. CIRRI: Tres sonatas para violonchelo e piano

J.B. BREVAL: Sonata en do maior

B. ROMBERG: Sonata nº 1 en si bemol maior

Traballaranse escalas de dous oitavas en distintas tonalidades.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Ler textos á primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a melodía, afinación, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Describir con posterioridade a unha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar en público como solista e de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da situación.
- Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar o mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.
- Interese e esforzo mostrados polo alumno.

MINIMO ESIXIBLE TRIMESTRAL

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

- Avaliación continua ao longo do curso.
- Avaliación puntual nas audicións.
- Realizaranse controis para reforzar o proceso avaliativo.

No caso de que o alumno perda a avaliación continua será convocado a unha proba no mes de xuño na que deberá interpretar:

- Un estudio que inclúa as posicións do mango:
 - F.J. DOTZAUER: 113 Estudios para Violoncelo (Vol.I)
- Unha peza con piano de entre:
 - L.R. FEUILLARD: "Le Jeune Violoncelliste 2 A, 2B, 3 A"
 - A.PEJTSIK: "Violoncello music for Beginers" 2, 3 (Editio Musica Budapest)
 - P.HINDEMITH: 3 Pezas doadas
 - J. B.CIRRI: Tres sonatas para violonchelo e piano
 - J.B.BREVAL: Sonata en do maior
 - B.ROMBERG: Sonata nº1 en si bemol maior.

- En caso de querer presentar un programa diferente ao aquí exposto, o alumno deberá solicitar por escrito o visto bo do profesor de violonchelo do centro con anterioridade ao día do exame.
- O alumno interpretará unha obra de cada un dos apartados, sendo polo menos unha delas de memoria.
- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.
- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).
- O alumno interpretará tamén a primeira vista un fragmento de dezaseis compases proposto polo profesor.

CURSO CUARTO

OBXECTIVOS

- Consolidar e perfeccionar o aprendido nos cursos anteriores.
- Iniciar o estudio dos golpes de arco fóra da corda.
- Aprender a quinta, sexta e sétima posición.
- Iniciar no estudio do polgar.
- Estudar de modo específico do vibrato.
- Interpretar en público, solo, en conxunto ou con acompañamento de piano, algunhas das pezas traballadas en clase.

CONTIDOS

- O arco: condución nas diferentes articulacións e zonas do arco.
- As posicións intermedias (5ª 6ª 7ª)
- A oitava posición.
- O vibrato no contexto musical.
- O son no contexto musical.

RECURSOS DIDÁCTICOS (METODOLOXÍA)

Como recurso fundamental para o desenvolvemento do ensino do violoncello, se ten en conta, o ensino individualizado da materia, atendendo mellor ás necesidades do alumnado, que debe ser protagonista do proxecto educativo. Non debe existir ningunha norma que tenda á inflexibilidade pedagóxica. Os principios educativos deben garantir o beneficio do alumno e ou uso de todos os procedementos en final deste.

Os procedementos educativos baséanse na teoría constructivista da ensinanza-aprendizaxe, utilizando todos os elementos para un estudio racional, baseado na construción de conceptos e a realización práctica dos mesmos, a aplicación dos coñecementos e a interiorización destes dun modo constructivista, a favor sempre do desenvolvemento da autonomía persoal, que poda garantir o éxito futuro do alumno.

As estratexias metodolóxicas son un conxunto de ferramentas coas que desenvolvemos as accións pedagóxicas e de coordinación do ensino aprendizaxe na clase. Son as claves que dan lugar á metodoloxía propia e persoal, que no son definitivas e son flexibles, tendo en conta cada caso particular, as estratexias están en continua relación cos propios principios pedagóxicos e forman parte dun proxecto educativo personalizado e baseado na propia experiencia.

Dentro das consideracións metodolóxicas para o traballo do instrumento musical na etapa de grao elemental o máis apropiado e o tipo de aprendizaxe por descubrimento, producido por mecanismos de ensaio-erro, coa mediación do mestre na clase, estes procedementos deben ser fundamentais neste nivel, sobre todo para alumnos con problemas de autoconfianza o medo ao fracaso. Por medio do erro, sempre conscente, o alumno pode progresivamente, acercarse á resolución de problemas por si mesmo. Sen embargo non debemos esquecer que é unha estratexia de ensino, que debe

ir integrada ao tipo de aprendizaxe receptivo, polo cal o alumno recibe a información, organizada por parte do profesor.

Os pasos máis firmes no aprendizaxe van do coñecido ao descoñecido, e de dificultade gradual de menos a máis, dentro do nivel e este proceso de planificado de ensinanza debe estar presidido pola necesidade de garantir a funcionalidade dos aprendizaxes, asegurando que podan ser utilizadas nas circunstancias reais en que o alumno os necesite.

Dentro das estratexias coas que imos construír o desenvolver, dentro da experiencia na clase, as capacidades do alumno para a súa formación e o desenvolvemento da memoria nos seus diferentes tipos: memoria mental, memoria muscular e memoria auditiva.

Memoria mental , axúdanos a lembrar, aprender, concentrarnos retendo información.

Memoria muscular, pola que construímos parte da técnica e o alumno aprende pasaxes das obras ou estudos. Este tipo de memoria obtense por medio da experiencia sensitiva e non só da conceptual. É moi importante que o alumno coñeza os procedementos mecánicos polos cales funciona a técnica de maneira consciente, e a repetición do movemento ou sensación correcta é importante para a fijación da mesma, evitando a repetición de movementos incorrectos.

Memoria visual, podemos utilizar de dúas formas diferentes; unha para memorizar a partitura, axudando a aprender de memoria para un traballo máis profundo de outros aspectos musicais (interpretación , sensacións , sensibilidade , etc.). O outro uso que se lle da á memoria visual ten que ver coa fijación das referencias, cambios de posición ou desprazamentos da má esquerda, fijación das zonas do arco, o mecanismo técnico ben feito, unha actitude tocando ou unha imaxe estética.

Memoria auditiva. É, por suposto, unhas das máis importantes para o desenvolvemento musical. O seu uso ten tamén varias vertientes estratéxicas: primeiro é unha ferramenta para o aprendizaxe do oído interno, que á vez é na base da afinación interna e referencia para a diferenciación interválica dos sons. A busca dun son de calidade é desenvolvemento dun oído polifónico, na que divídese a audición interna do propio son co respecto outros sons, é unha educación da escoita atenta.

As técnicas de estudo. O profesor nas clases individuais contemplará as estratexias máis oportunas para conseguir no alumno mellores resultados e o entendemento dos problemas ou dificultades surxidas. Algunhas destas técnicas de estudo van axudar á comprensión de cuestións técnicas e expresivas no aprendizaxe dunha pasaxe ou unha obra, e na aplicación destes coñecementos ás demais obras que o alumno te que afrontar no futuro. O uso destes recursos na clase te unha funcionalidade, que o alumno valorará do por qué do seu uso e para qué.

Dentro destas técnicas de estudo pode empregarse como exemplo; o que denomínase **estudo a cámara lenta** para a concienciación dos actos técnicos e musicais e buscar a perfección no tempo lento para logo levalo progresivamente a máis rápido, neste tipo de estudo os diferentes tipos de memoria xogan un gran papel.

O estudo con **parada calculada**, para as pasaxes de dificultade e de afinación, aquí é moi importante a destreza das memorias muscular e auditiva.

O estudo por **descomposición de pasaxes**, é unha técnica de simplificación da escritura, por motivos de dificultade técnica o complexidade rítmica ou de escritura musical. Desmontase por fragmentos como un puzzle e cando vencese a dificultade de cada uns dos fragmentos, únense na súa totalidade para verllo no sentido máis amplo do texto. Aplícanse fórmulas rítmicas, así como diferentes velocidades e progresivas (co uso do metrónomo), ata alcanzar a sincronización de movementos á velocidade esixida

A participación activa neste proceso, así como a colaboración nas audicións das clases colectivas, individuais e audicións técnicas do departamento axudan ao alumno á preparación e actuación en público.

REPERTORIO

a) Métodos e estudos:

L.R. FEUILLARD: Méthode pour le jeune violoncelliste

S. LEE: Método Práctico para violoncelo

S. LEE: Estudios melódicos op.31

F.J. DOTZAUER: Estudios para violoncelo (I)

POSITION PIECES FOR CELLO, vol 2.

b) Pezas con piano:

L.R. FEUILLARD: "Le Jeune Violoncelliste" (3B)

C.SAINT-SAENS: "El Cisne"

D. POPPER: "Gavota en re menor", "Lied", "Berceuse", "Memoire"

c) Sonatas e concertos:

B. MARCELLO: Sonatas para violoncelo e piano

G.TORELLI: Sonata en sol maior

J.B.BREVAL: Concertino en fa maior

J.B.BREVAL: Concertino en la maior

Traballaranse escalas en dous oitavas de todas as tonalidades, e escalas de tres oitavas de do maior e re maior.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Ler textos á primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a melodía, afinación, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Describir con posterioridade a unha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar en público como solista e de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento con seguridade e control da situación.
- Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar o mesmo tempo que escoita e se adapta ao resto dos instrumentos.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.
- Interese e esforzo mostrados polo alumno.

MINIMO ESIXIBLE TRIMESTRAL

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

- Avaliación continua ao longo do curso.
- Avaliación puntual nas audicións.
- Realizaranse controis para reforzar o proceso avaliativo.
- Establécese unha proba práctica de final de grao.

No caso de que o alumno perda a avaliación continua será convocado a unha proba no mes de xuño na que deberá interpretar:

A) Concertino nº1 en fa maior de J.B.Breval

B) Gavotte en re menor op.67 nº2 de D.Popper

Gavotte de FJ.Gossep

Dos 40 Estudos Melódicos op.31 (vol.1) de S.Lee: nº 8, 11, 14, 17, 18

Dos 113 Estudos de J.J.F.Dotzauer: nº14, 17, 20, 21, 25, 50 (vol.2)

X) "O Cisne" de C.Saint-Saéns

Das Pezas Populares de concerto de D.Popper: Berceuse op.62 nº3, Lied op.3 nº6,
Begnung op.3 nº5, Mémoire op.62 nº1

- En caso de querer presentar un programa diferente ao aquí exposto, o alumno deberá solicitar por escrito o visto bo do profesor de violonchelo do centro con anterioridade ao día do exame.

- O alumno interpretará unha obra de cada un dos apartados, sendo polo menos unha delas de memoria.

- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.

- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).

- O alumno interpretará tamén a primeira vista un fragmento de dezaseis compases proposto polo profesor.

3. GRAO PROFESIONAL

OBXECTIVOS XERAIS DO GRAO PROFESIONAL

- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos musicais dunha dificultade acorde con este nivel.
- Aplicar cunha autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo.
- Coñecer as distintas convencións interpretativas vixentes nos distintos períodos da música instrumental, especialmente as referidas á escritura rítmica ou á ornamentación.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formación camerísticas de diversa configuración e desempeñando papeis de solista con orquestra en obras de dificultade media, desenvolvendo así o sentido de interdependencia entre os respectivos labores.

CURSO PRIMEIRO

OBXECTIVOS

- Avanzar no dominio das posicións ata a oitava.
- Dominar a clave de Do en 4ª na lectura das partituras estudadas co instrumento.
- Desenvolver progresivamente os golpes de arco fóra da corda.
- Diferenciar os movementos do brazo e do antebrazo no manexo do arco.
- Iniciar o estudio da dobre corda.
- Controlar cada vez máis o vibrato en todos os dedos da man esquerda e en todas as posicións utilizadas.
- Interpretar en público, solo, en conxunto ou con acompañamento de piano, algunhas das pezas traballadas en clase.

CONTIDOS

- Posicións ata a oitava inclusive.
- Golpes de arco de fóra da corda.

- Harmónicos naturais en toda a extensión do diapasón do violonchelo.
- Dobres cordas e acordes de tres e catro notas.
- A calidade sonora: cantabile e afinación.
- O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos.
- Afondamento no estudio das dinámicas.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.

RECURSOS DIDÁCTICOS (METODOLOXÍA)

A necesidade de asegurar unha formación sólida dentro do grao profesional que proporcione o nivel de desenvolvemento técnico-musical propio destes estudos especializados, te como meta o exercicio profesional, isto obriga ao profesorado articular un currículo e unhas estratexias de traballo que cumpra ditas expectativas.

O proceso aprendizaxe- educativo do violoncello, realizase dentro dun marco de absoluta individualidade. É por isto ,que pódese optar por dos itinerarios, ou dous deseños; vertical e horizontal dos contido, en función das capacidades do alumno. Si detéctase alumnos de alta capacidade, habería que optar por un dos dous camiños que contempla a lei educativa, ben o enriquecemento curricular ou ben a aceleración, dita aceleración como todos sabemos debe ir ben coordinada por todo o equipo de profesorado do alumno, co fin de alcanzar os obxectivos planificados e superados polo alumno.

A traxectoria formativa, consecuenta coa dificultade destes estudos que prolongase durante seis cursos neste grao profesional, obriga aos alumnos a unha forzosa simultaneidade dos mesmos cos correspondentes ó ensino obrigado e o bacharelato, conscientes disto o profesorado, face aconsellable que o proceso educativo siga o principio de actividade construtiva e práctica como factor decisivo na realización do aprendizaxe. O profesor en dito proceso será un guía, conselleiro técnico, dando respostas e solucións concretas a problemas e dificultades igualmente concretas, en todo aquilo que teña un carácter máis xeral, dar opcións e orientacións, máis que impoñer criterios. Orientar non significa conducir cara a uns resultados predeterminados, polo tanto, compre que o alumno desenvolva a súa capacidade creativa e construtiva coa formación e información que xa posúe e os novos coñecementos que va adquirir, precisa

unha labor centrada en estimular e ensanchar a receptividade e a capacidade de resposta do alumno ante o feito musical. A tarefa educativa é o desenvolvemento da personalidade e sensibilidade propia do alumno, o fin que perséguese.

O estudo da técnica, compre concibirla no seu sentido profundo, como unha verdadeira técnica da interpretación, debe rebasar con moito o concepto de pura mecánica de execución, aínda que sexa parte integrante. A técnica, como medio no seu sentido máis amplo, debe ir integrada dentro da interpretación como un medio e un fin.

A necesidade de garantir a funcionalidade dos aprendizaxes, e un obxectivo prioritario, asegurando que podase utilizar nas circunstancias reais que o alumno llo necesite. O aprendizaxe funcional entendese no só a posible aplicación práctica do coñecemento adquirido, senón tamén, e sobre todo o feito dos contidos sexan necesarios e útiles para levar a cabo outros aprendizaxes e para enfrontarse con éxito á adquisición doutros contidos. Isto conleva unha estruturación do seu relación e interrelación entre os distintos contados.

O estudo require un esforzo e unha disciplina, así como a adquisición duns hábitos de estudo que precisase inculcar aos alumnos. O enfoque das clases consiste en abordar e explicar as dificultades, plantando solucións prácticas, dificultade progresiva e problemas técnicos abordables dentro do seu nivel educativo, tarefa común necesaria superar pouco a pouco.

O profesor orienta e ofrece diversas opcións, o alumno ca súa participación pode desenvolver mecanismos de intuición e aumento da receptividade.

Nos estudos técnicos, tanto a memoria visual, mental, auditiva ou muscular, adquirese mediante a práctica, repetición, razoamento e perfeccionamento para un correcto progreso.

Memoria mental , axúdanos a lembrar, aprender, concentrarnos retendo información.

Memoria muscular, pola que construímos parte da técnica e o alumno aprende pasaxes das obras ou estudos. Este tipo de memoria obtense por medio da experiencia sensitiva e non só da conceptual. É moi importante que o alumno coñeza os procedementos mecánicos polos cales funciona a técnica de maneira consciente, e a repetición do movemento ou sensación correcta é importante para a fijación da mesma, evitando a repetición de movementos incorrectos.

Memoria visual, podemos utilizar de dúas formas diferentes; unha para memorizar a partitura, axudando a aprender de memoria para un traballo máis profundo de outros aspectos musicais (interpretación, sensacións, sensibilidade, etc.). O outro uso que se lle da á memoria visual ten que ver coa fijación das referencias, cambios de posición ou desprazamentos da má esquerda, fixación das zonas do arco, o mecanismo técnico ben feito, unha actitude tocando ou unha imaxe estética.

Memoria auditiva. É, por suposto, unhas das máis importantes para o desenvolvemento musical. O seu uso ten tamén varias vertientes estratéxicas: primeiro é unha ferramenta para o aprendizaxe do oído interno, que á vez é na base da afinación interna e referencia para a diferenciación interválica dos sons. A busca dun son de calidade é desenvolvemento dun oído polifónico, na que divídese a audición interna do propio son co respecto outros sons, é unha educación da escoita atenta.

As técnicas de estudo. O profesor nas clases individuais contemplará as estratexias máis oportunas para conseguir no alumno mellores resultados e o entendemento dos problemas ou dificultades surxidas. Algunhas destas técnicas de estudo van axudar á comprensión de cuestións técnicas e expresivas no aprendizaxe dunha pasaxe ou unha obra, e na aplicación destes coñecementos ás demais obras que o alumno te que afrontar no futuro. O uso destes recursos na clase te unha funcionalidade, que o alumno valorará do por qué do seu uso e para qué.

Dentro destas técnicas de estudo pode empregarse como exemplo; o que denominase **estudo a cámara lenta** para a concienciación dos actos técnicos e musicais e buscar a perfección no tempo lento para logo levalo progresivamente a máis rápido, neste tipo de estudo os diferentes tipos de memoria xogan un gran papel.

O estudo con **parada calculada**, para as pasaxes de dificultade e de afinación, aquí é moi importante a destreza das memorias muscular e auditiva.

O estudo por **descomposición de pasaxes**, é unha técnica de simplificación da escritura, por motivos de dificultade técnica ou complexidade rítmica ou de escritura musical. Desmontase por fragmentos como un puzzle e cando vencese a dificultade de cada uns dos fragmentos, únense na súa totalidade para verillo no sentido máis amplo do texto. Aplícanse fórmulas rítmicas, así como diferentes velocidades e progresivas (co uso do metrónomo), ata alcanzar a sincronización de movementos á velocidade esixida

A participación activa neste proceso, así como a colaboración nas audicións das clases colectivas, individuais e audicións técnicas do departamento axudan ao alumno á preparación e actuación en público.

O estudo diario lle permitirá ao alumno coñecer e superar as materias, ampliando a súa formación e información nas seguintes clases. O avance progresivo mediante o estudo persoal, e o mellor estímulo intelectual e emocional, como motivación persoal para o alumno, llo que crea unha seguridade en si mesmo e un alto nivel de autoestima. Polo tanto esta motivación intrínseca lle da un carácter independente con respecto da opinión xeral, llo que procúralle un desenvolvemento da súa personalidade e tamén estar máis cerca do que persigue o grao profesional dos estudos do violoncello, que é alcanzar a metacognición, é dir. aprender a aprender, saber distinguir o bo, imprescindible e necesario do superfluo, saber estudar aplicando as técnicas e coñecementos adquiridos en cada momento

A praxis do aprendizaxe funcional remata coa participación dos alumnos en audicións o actuacións públicas, aportando a experiencia in situ e colaborando na formación persoal e profesional, que pretende nesta etapa impulsar a autonomía dos alumnos.

REPERTORIO

a) Métodos, estudos, exercicios

J.J.DOTZAUER: 113 Estudos (Vo1, 2)

J.L.DUPORT: 21 Estudos

L.R. FEUILLARD: Exercicios diarios

S. HIRZEL: Die Daumenlage

S. LEE: Estudos melódicos op.31

J.LOEB: Escalas e arpejos

R. MOONEY: Thumb Position For Cello, vol 1

a) Pezas con piano

L.R.FEUILLARD: O novo violonchelista (4A e 4B)

D.POPPER: Gavotte en re maior, "A memoria dos meus pais"

F.MENDELSONN: Canción sen palabras

G.FAURE: "Sicilienne", "Après un réve"

W.H.SQUIRE: Tarantella

C.SAINT SAENS: Allegro Appassionato op.43

c) Sonatas e concertos

G.B.SANMARTINI: Sonata en sol maior

J.B.BREVAL: Concerto nº2 en re maior

G.P.TELEMANN: Sonata en re maior

A.VIVALDI: Sonatas para violoncelo

J.KLENGEL: Concertino en la menor

G.GOLTERMANN: Concertos nº4 e 5

B.ROMBERG: Sonata nº2 e nº3

J.L.DUPORT: Sonata nº1 e nº2

Escalas de tres oitavas, escalas cromáticas

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras de memoria das distintas épocas e estilos como solista e en grupo.
- Demostrar a autonomía necesaria para abordar a interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.
- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.
- Interese e esforzo mostrados polo alumno.
- O alumno debe realizar ó menos, seis ensaios co pianista acompañante ó longo do curso.

MINIMO ESIXIBLE TRIMESTRAL

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

- Avaliación continua ao longo do curso.
- Avaliación puntual nas audicións.
- Realizaranse controis para reforzar o proceso avaliativo.
- Farase unha proba práctica xunto con outros profesores do departamento de corda.
- Farase un control de estudos e escalas ao longo do segundo trimestre do curso.

No caso de que o alumno perda a avaliación continua será convocado a unha proba no mes de xuño na que deberá interpretar:

A) Tarantella de W.Squire

B) Unha sonata a elección de entre as seis sonatas para violoncelo de B.Marcello

Unha sonata a elección de entre as seis sonatas para violoncelo de

A.Vivaldi Sonata nº2 de B.Romberg

Primeiro movemento do concerto nº2 en re maior de J.B.Breval

Concertino na menor de J.Klengel

C) Romanza sen palabras en re maior op.109 de

F.Mendelssohn Siciliana de G.Fauré

"To the memory of my parents" op.64 nº1 de D.Popper

- En caso de querer presentar un programa diferente ao aquí exposto, o alumno deberá solicitar por escrito o visto bo do profesor de violonchelo do centro con anterioridade ao día do exame.

- O alumno interpretará unha obra de cada un dos apartados, sendo polo menos unha delas de memoria.

- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.
- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).
- O alumno interpretará tamén a primeira vista un fragmento de dezaseis compases proposto polo profesor.

CURSO SEGUNDO

OBXECTIVOS

- Consolidar o dominio das posicións ata a oitava.
- Incorporar a clave de sol na lectura das partituras estudadas co instrumento.
- Desenvolver progresivamente os golpes de arco fóra da corda.
- Diferenciar os movementos do brazo e do antebrazo no manexo do arco.
- Avanzar no estudio da dobre corda.
- Controlar cada vez máis o vibrato en todos os dedos da man esquerda e en todas as posicións utilizadas.
- Estudar como mínimo unha das sonatas para violoncelo do barroco (Vivaldi, Telemann, Sanmartini).
- Interpretar en público, solo, en conxunto ou con acompañamento de piano, algunhas das pezas traballadas en clase.

CONTIDOS

- Posicións ata a oitava inclusive.
- Golpes de arco de fóra da corda.
- Harmónicos naturais en toda a extensión do diapasón do violonchelo. - Dobres cordas e acordes de tres e catro notas.
- A calidade sonora: cantabile e afinación.
- O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos.
- Afondamento no estudio das dinámicas.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.

RECURSOS DIDÁCTICOS (METODOLOXÍA)

A necesidade de asegurar unha formación sólida dentro do grao profesional que proporcione o nivel de desenvolvemento técnico-musical propio destes estudos especializados, te como meta o exercicio profesional, isto obriga ao profesorado articular un currículo e unhas estratexias de traballo que cumpra ditas expectativas.

O proceso aprendizaxe- educativo do violoncello, realizase dentro dun marco de absoluta individualidade. É por isto ,que pódese optar por dos itinerarios, ou dous deseños; vertical e horizontal dos contido, en función das capacidades do alumno. Si detéctase alumnos de alta capacidade, habería que optar por un dos dous camiños que contempla a lei educativa, ben o enriquecemento curricular ou ben a aceleración, dita aceleración como todos sabemos debe ir ben coordinada por todo o equipo de profesorado do alumno, co fin de alcanzar os obxectivos planificados e superados polo alumno.

A traxectoria formativa, consecuenta coa dificultade destes estudos que prolongase durante seis cursos neste grao profesional, obriga aos alumnos a unha forzosa simultaneidade dos mesmos cos correspondentes ó ensino obrigado e o bacharelato, conscentes disto o profesorado, face aconsellable que o proceso educativo siga o principio de actividade construtiva e práctica como factor decisivo na realización do aprendizaxe. O profesor en dito proceso será un guía, conselleiro técnico, dando respostas e solucións concretas a problemas e dificultades igualmente concretas, en todo aquilo que teña un carácter máis xeral, dar opcións e orientacións, máis que impoñer criterios. Orientar non significa conducir cara a uns resultados predeterminados, polo tanto, compre que o alumno desenvolva a súa capacidade creativa e construtiva coa formación e información que xa posúe e os novos coñecementos que va adquirir, precisa unha labor centrada en estimular e ensanchar a receptividade e a capacidade de resposta do alumno ante o feito musical. A tarefa educativa é o desenvolvemento da personalidade e sensibilidade propia do alumno, o fin que perséguese.

O estudo da técnica, compre concibirla no seu sentido profundo, como unha verdadeira técnica da interpretación, debe rebasar con moito o concepto de pura mecánica de execución, aínda que sexa parte integrante. A técnica, como medio no seu sentido máis amplo, debe ir integrada dentro da interpretación como un medio e un fin.

A necesidade de garantir a funcionalidade dos aprendizaxes, e un obxectivo prioritario, asegurando que podase utilizar nas circunstancias reais que o alumno llo necesite. O aprendizaxe funcional entendese no só a posible aplicación práctica do coñecemento adquirido, senón tamén, e sobre todo o feito dos contidos sexan necesarios e útiles para levar a cabo outros aprendizaxes e para enfrontarse con éxito á adquisición doutros contidos. Isto conleva unha estruturación do seu relación e interrelación entre os distintos contados.

O estudo require un esforzo e unha disciplina, así como a adquisición duns hábitos de estudo que precisase inculcar aos alumnos. O enfoque das clases consiste en abordar e explicar as dificultades, plantando solucións prácticas, dificultade progresiva e problemas técnicos abordables dentro do seu nivel educativo, tarefa común necesaria superar pouco a pouco.

O profesor orienta e ofrece diversas opcións, o alumno ca súa participación pode desenvolver mecanismos de intuición e aumento da receptividade.

Nos estudos técnicos, tanto a memoria visual, mental, auditiva ou muscular, adquirese mediante a práctica, repetición, razoamento e perfeccionamento para un correcto progreso.

Memoria mental , axúdanos a lembrar, aprender, concentrarnos retendo información.

Memoria muscular, pola que construímos parte da técnica e o alumno aprende pasaxes das obras ou estudos. Este tipo de memoria obtense por medio da experiencia sensitiva e non só da conceptual. É moi importante que o alumno coñeza os procedementos mecánicos polos cales funciona a técnica de maneira consciente, e a repetición do movemento ou sensación correcta é importante para a fijación da mesma, evitando a repetición de movementos incorrectos.

Memoria visual, podemos utilizar de dúas formas diferentes; unha para memorizar a partitura, axudando a aprender de memoria para un traballo máis profundo de outros aspectos musicais (interpretación , sensacións , sensibilidade , etc.). O outro uso que se lle da á memoria visual ten que ver coa fijación das referencias, cambios de posición ou desprazamentos da má esquerda, fijación das zonas do arco, o mecanismo técnico ben feito, unha actitude tocando ou unha imaxe estética.

Memoria auditiva.É, por suposto, unhas das máis importantes para o desenvolvemento musical. O seu uso ten tamén varias vertientes estratéxicas: primeiro é unha ferramenta para o aprendizaxe do oído interno, que á vez é na base da afinación interna e referencia para a diferenciación interválica dos sons. A busca dun son de calidade é desenvolvemento dun oído polifónico, na que divídese a audición interna do propio son co respecto doutros sons, é unha educación da escoita atenta.

As técnicas de estudo. O profesor nas clases individuais contemplará as estratexias máis oportunas para conseguir no alumno mellores resultados e o entendemento dos problemas ou dificultades surxidas. Algunhas destas técnicas de estudo van axudar á comprensión de cuestións técnicas e expresivas no aprendizaxe dunha pasaxe ou unha obra, e na aplicación destes coñecementos ás demais obras que o alumno te que afrontar no futuro. O uso destes recursos na clase te unha funcionalidade, que o alumno valorará do por qué do seu uso e para qué.

Dentro destas técnicas de estudo pode empregarse como exemplo; o que denominase **estudo a cámara lenta** para a concienciación dos actos técnicos e musicais e buscar a perfección no tempo lento para logo levalo progresivamente a máis rápido, neste tipo de estudo os diferentes tipos de memoria xogan un gran papel.

O estudo con **parada calculada**, para as pasaxes de dificultade e de afinación, aquí é moi importante a destreza das memorias muscular e auditiva.

O estudo por **descomposición de pasaxes**, é unha técnica de simplificación da escritura, por motivos de dificultade técnica ou complexidade rítmica ou de escritura musical. Desmontase por fragmentos como un puzzle e cando vencese a dificultade de cada uns dos fragmentos, únense na súa totalidade para verllo no sentido máis amplo do texto. Aplícanse fórmulas rítmicas, así como diferentes velocidades e progresivas (co uso do metrónomo), ata alcanzar a sincronización de movementos á velocidade esixida

A participación activa neste proceso, así como a colaboración nas audicións das clases colectivas, individuais e audicións técnicas do departamento axudan ao alumno á preparación e actuación en público.

O estudo diario lle permitirá ao alumno coñecer e superar as materias, ampliando a súa formación e información nas seguintes clases. O avance progresivo mediante o estudo persoal, e o mellor estímulo intelectual e emocional, como motivación persoal para o alumno, llo que crea unha seguridade en si mesmo e un alto nivel de

autoestima. Polo tanto esta motivación intrínseca lle da un carácter independente con respecto da opinión xeral, llo que procúralle un desenvolvemento da súa personalidade e tamén estar máis cerca do que persigue o grao profesional dos estudos do violoncello, que é alcanzar a metacognición, é dir. aprender a aprender, saber distinguir o bo, imprescindible e necesario do superfluo, saber estudar aplicando as técnicas e coñecementos adquiridos en cada momento

A praxis do aprendizaxe funcional remata coa participación dos alumnos en audicións o actuacións publicas, aportando a experiencia in situ e colaborando na formación persoal e profesional, que pretende nesta etapa impulsar a autonomía dos alumnos.

REPERTORIO

a) Métodos, estudos, exercicios

J.J.DOTZAUER: 113 Estudos (Vo1, 2)

J.L.DUPOINT: 21 Estudos

L.R. FEUILLARD: Exercicios diarios

A. FRANCHOMME: Estudos Op. 35

S. HIRZEL: Die Daumenlage

S. LEE: Estudos melódicos op.31

J.LOEB: Escalas e arpejos

R. MOONEY: Thumb Position For Cello, vol 1

b) Pezas con piano

L.R.FEUILLARD: O novo violonchelista (4A e 4B)

D.POPPER: Gavotte en re maior, "A memoria dos meus pais"

F.MENDELSONN: Canción sen palabras

G.FAURE: "Sicilienne", "Aprés un réve"

W.H.SQUIRE: Tarantella

C.SAINT SAENS: Allegro Appassionato op.43

c) Sonatas e concertos

G.B.SANMARTINI: Sonata en sol maior

J.B.BREVAL: Concerto nº2 en re maior

G.P.TELEMANN: Sonata en re maior

A.VIVALDI: Sonatas para violoncelo
J.KLENGEL: Concertino en la menor
G.GOLTERMANN: Concertos nº4 e 5
B.ROMBERG: Sonata nº2 e nº3
J.L.DUPORT: Sonata nº1 e nº2

Escalas de tres oitavas, escalas cromáticas

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras de memoria das distintas épocas e estilos como solista e en grupo.
- Demostrar a autonomía necesaria para abordar a interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.
- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.
- Interese e esforzo mostrados polo alumno.
- O alumno debe realizar ó menos, seis ensaios co pianista acompañante ó longo do curso.

MINIMO ESIXIBLE TRIMESTRAL

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

- Avaliación continua ao longo do curso.
- Avaliación puntual nas audicións.
- Realizaranse controis para reforzar o proceso avaliativo.
- Farase unha proba práctica xunto con outros profesores do departamento de corda.
- Farase un control de estudos e escalas cada ano ao longo do segundo trimestre do curso.

No caso de que o alumno perda a avaliación continua será convocado a unha proba no mes de xuño na que deberá interpretar:

A) Allegro Appassionato op.43 de C.Saint-Saéns

B) Sonata en sol maior de G.Sanmartini

Concerto nº2 en re maior de J.B.Breval

Concerto nº 4 de Goltermann

Sonata nº2 de J.L.Duport

C) Canto do Menestrel de A.Glazunov

Vocalise de S.Rachmaninov

"Aprés un rêve" de G.Fauré

Elexía op.24 de G.Fauré

- En caso de querer presentar un programa diferente ao aquí exposto, o alumno deberá solicitar por escrito o visto bo do profesor de violonchelo do centro con anterioridade ao día do exame.

- O alumno interpretará unha obra de cada un dos apartados, sendo polo menos unha delas de memoria.

- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.

- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).

- O alumno interpretará tamén a primeira vista un fragmento de dezaseis compases proposto polo profesor.

CURSO TERCEIRO

OBXECTIVOS

- Ampliar as posibilidades instrumentais ata o rexistro medio-alto do violoncelo.
- Continuar co desenvolvemento técnico xeral (vibrato, golpes de arco, desenvolvemento da velocidade)
- Iniciar un estudio máis detallado dos movementos pequenos e rápidos do arco (sautillé).
- Aplicar cunha autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo.
- Coñecer as distintas convencións interpretativas vixentes nos distintos períodos da música instrumental, especialmente as referidas á escritura rítmica ou á ornamentación.
- Ampliar o espectro sonoro no instrumento a través do manexo do arco (punto de contacto, velocidade de arco, utilización de máis ou menos peso) e da man esquerda (vibrato, distintos tipos de desprazamentos).

CONTIDOS

- Variedade na sonoridade segundo os distintos tipos de obras.
- Desenvolvemento progresivo da velocidade.
- Harmónicos artificiais.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Variedade nos golpes de arco.
- Audicións de grandes intérpretes (asistencia a concertos).

RECURSOS DIDÁCTICOS (METODOLOXÍA)

A necesidade de asegurar unha formación sólida dentro do grao profesional que proporcione o nivel de desenvolvemento técnico-musical propio destes estudos especializados, te como meta o exercicio profesional, isto obriga ao profesorado articular un currículo e unhas estratexias de traballo que cumpra ditas expectativas.

O proceso aprendizaxe- educativo do violoncello, realizase dentro dun marco de absoluta individualidade. É por isto ,que pódese optar por dos itinerarios, ou dous deseños; vertical e horizontal dos contido, en función das capacidades do alumno. Si detéctase alumnos de alta capacidade, habería que optar por un dos dous camiños que contempla a lei educativa, ben o enriquecemento curricular ou ben a aceleración, dita aceleración como todos sabemos debe ir ben coordinada por todo o equipo de profesorado do alumno, co fin de alcanzar os obxectivos planificados e superados polo alumno.

A traxectoria formativa, consecuenta coa dificultade destes estudos que prolongase durante seis cursos neste grao profesional, obriga aos alumnos a unha forzosa simultaneidade dos mesmos cos correspondentes ó ensino obrigado e o bacharelato, conscentes disto o profesorado, face aconsellable que o proceso educativo siga o principio de actividade construtiva e práctica como factor decisivo na realización do aprendizaxe. O profesor en dito proceso será un guía, conselleiro técnico, dando respostas e solucións concretas a problemas e dificultades igualmente concretas, en todo aquilo que teña un carácter máis xeral, dar opcións e orientacións, máis que impoñer criterios. Orientar non significa conducir cara a uns resultados predeterminados, polo tanto, compre que o alumno desenvolva a súa capacidade creativa e construtiva coa formación e información que xa posúe e os novos coñecementos que va adquirir, precisa unha labor centrada en estimular e ensanchar a receptividade e a capacidade de resposta do alumno ante o feito musical. A tarefa educativa é o desenvolvemento da personalidade e sensibilidade propia do alumno, o fin que perséguese.

O estudo da técnica, compre concibirla no seu sentido profundo, como unha verdadeira técnica da interpretación, debe rebasar con moito o concepto de pura mecánica de execución, aínda que sexa parte integrante. A técnica, como medio no seu sentido máis amplo, debe ir integrada dentro da interpretación como un medio e un fin.

A necesidade de garantir a funcionalidade dos aprendizaxes, e un obxectivo prioritario, asegurando que podase utilizar nas circunstancias reais que o alumno llo necesite. O aprendizaxe funcional entendese no só a posible aplicación práctica do coñecemento adquirido, senón tamén, e sobre todo o feito dos contidos sexan necesarios e útiles para levar a cabo outros aprendizaxes e para enfrontarse con éxito á adquisición

doutros contidos. Isto conleva unha estruturación do seu relación e interrelación entre os distintos contados.

O estudo require un esforzo e unha disciplina, así como a adquisición duns hábitos de estudo que precisase inculcar aos alumnos. O enfoque das clases consiste en abordar e explicar as dificultades, plantando solucións prácticas, dificultade progresiva e problemas técnicos abordables dentro do seu nivel educativo, tarefa común necesaria superar pouco a pouco.

O profesor orienta e ofrece diversas opcións, o alumno ca súa participación pode desenvolver mecanismos de intuición e aumento da receptividade.

Nos estudos técnicos, tanto a memoria visual, mental, auditiva ou muscular, adquirese mediante a práctica, repetición, razoamento e perfeccionamento para un correcto progreso.

Memoria mental , axúdanos a lembrar, aprender, concentrarnos retendo información.

Memoria muscular, pola que construímos parte da técnica e o alumno aprende pasaxes das obras ou estudos. Este tipo de memoria obtense por medio da experiencia sensitiva e non só da conceptual. É moi importante que o alumno coñeza os procedementos mecánicos polos cales funciona a técnica de maneira consciente, e a repetición do movemento ou sensación correcta é importante para a fijación da mesma, evitando a repetición de movementos incorrectos.

Memoria visual, podemos utilizar de dúas formas diferentes; unha para memorizar a partitura, axudando a aprender de memoria para un traballo máis profundo de outros aspectos musicais (interpretación , sensacións , sensibilidade , etc.). O outro uso que se lle da á memoria visual ten que ver coa fijación das referencias, cambios de posición ou desprazamentos da má esquerda, fixación das zonas do arco, o mecanismo técnico ben feito, unha actitude tocando ou unha imaxe estética.

Memoria auditiva. É, por suposto, unhas das máis importantes para o desenvolvemento musical. O seu uso ten tamén varias vertientes estratéxicas: primeiro é unha ferramenta para o aprendizaxe do oído interno, que á vez é na base da afinación interna e referencia para a diferenciación interválica dos sons. A busca dun son de calidade é desenvolvemento dun oído polifónico, na que dividese a audición interna do propio son co respecto outros sons, é unha educación da escoita atenta.

As técnicas de estudo. O profesor nas clases individuais contemplará as estratexias máis oportunas para conseguir no alumno mellores resultados e o entendemento dos problemas ou dificultades surxidas. Algunhas destas técnicas de estudo van axudar á comprensión de cuestións técnicas e expresivas no aprendizaxe dunha pasaxe ou unha obra, e na aplicación destes coñecementos ás demais obras que o alumno te que afrontar no futuro. O uso destes recursos na clase te unha funcionalidade, que o alumno valorará do por qué do seu uso e para qué.

Dentro destas técnicas de estudo pode empregarse como exemplo; o que denominase **estudo a cámara lenta** para a concienciación dos actos técnicos e musicais e buscar a perfección no tempo lento para logo levalo progresivamente a máis rápido, neste tipo de estudo os diferentes tipos de memoria xogan un gran papel.

O estudo con **parada calculada**, para as pasaxes de dificultade e de afinación, aquí é moi importante a destreza das memorias muscular e auditiva.

O estudo por **descomposición de pasaxes**, é unha técnica de simplificación da escritura, por motivos de dificultade técnica o complexidade rítmica ou de escritura musical. Desmontase por fragmentos como un puzzle e cando vencese a dificultade de cada uns dos fragmentos, únense na súa totalidade para verllo no sentido máis amplo do texto. Aplícanse fórmulas rítmicas, así como diferentes velocidades e progresivas (co uso do metrónomo), ata alcanzar a sincronización de movementos á velocidade esixida

A participación activa neste proceso, así como a colaboración nas audicións das clases colectivas, individuais e audicións técnicas do departamento axudan ao alumno á preparación e actuación en público.

O estudo diario lle permitirá ao alumno coñecer e superar as materias, ampliando a súa formación e información nas seguintes clases. O avance progresivo mediante o estudo persoal, e o mellor estímulo intelectual e emocional, como motivación persoal para o alumno, llo que crea unha seguridade en si mesmo e un alto nivel de autoestima. Polo tanto esta motivación intrínseca lle da un carácter independente con respecto da opinión xeral, llo que procúralle un desenvolvemento da súa personalidade e tamén estar máis cerca do que persigue o grao profesional dos estudos do violoncello, que é alcanzar a metacognición, é dir. aprender a aprender, saber distinguir o bo, imprescindible e necesario do superfluo, saber estudar aplicando as técnicas e coñecementos adquiridos en cada momento

A praxis do aprendizaxe funcional remata coa participación dos alumnos en audicións o actuacións publicas, aportando a experiencia in situ e colaborando na formación persoal e profesional, que pretende nesta etapa impulsar a autonomía dos alumnos.

REPERTORIO

a) Exercicios e estudos

- J.L.DUPORT: 21 Estudos
- L.R.FEUILLARD: Exercicios diarios
- A. FRANCHOMME: Estudos Op. 35
- A.FRANCHOMME: 12 caprichos
- J.LOEB: Escalas e arpexos
- R. MOONEY: Thumb Position For Cello, vol 2
- D.POPPER: Estudos preparatorios para os op.73. op.76/1

b) Obras con e sen piano

- J.S.BACH: 6 Suites para violoncelo só
- M.BRUCH: Kol Nidrei
- D.POPPER: Papillon, Tarantella, Mazurka
- D.v.GOENS: Scherzo
- G.FAURE: Elexía
- L.BOELLMANN: Variacións Sinfónicas
- L.v.BEETHOVEN: Variacións para violoncelo e piano

c) Sonatas e concertos

- J.C.BACH: Concerto en do menor
- K.STAMITZ: Concertos
- J.L.DUPORT: Sonata nº1
- L.BOCCHERINI: Concerto nº3 en sol maior
- J.B.BREVAL: Sonata nº5 en sol maior

Escalas de catro oitavas, escalas en dobres cordas (terceiras e sextas), arpexos.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras de memoria das distintas épocas e estilos como solista e en grupo.
- Demostrar a autonomía necesaria para abordar a interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.
- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.
- Interese e esforzo mostrados polo alumno.
- O alumno debe realizar ó menos, seis ensaios co pianista acompañante ó longo do curso.

MINIMO ESIXIBLE TRIMESTRAL

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

- Avaliación continua ao longo do curso.
- Avaliación puntual nas audicións.
- Realizaranse controis para reforzar o proceso avaliativo.
- Farase unha proba práctica xunto con outros profesores do departamento de corda.

- Farase un control de estudos e escalas ao longo do segundo trimestre do curso.

No caso de que o alumno perda a avaliación continua será convocado a unha proba no mes de xuño na que deberá interpretar:

A) Elexía op.24 de G.Fauré

B) Sonata nº1 de J.L.Duport

Kol Nidrei de M.Bruch

Concerto en do menor de J.C.Bach

Konzertstück en re menor de J.Klengel

C) Tres movementos da Suite nº1 en sol maior de J.S .Bach

- En caso de querer presentar un programa diferente ao aquí exposto, o alumno deberá solicitar por escrito o visto bo do profesor de violonchelo do centro con anterioridade ao día do exame.

- O alumno interpretará unha obra de cada un dos apartados, sendo polo menos unha delas de memoria.

- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.

- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).

- O alumno interpretará tamén a primeira vista un fragmento de dezaseis compases proposto polo profesor.

CURSO CUARTO

OBXECTIVOS

- Consolidar o dominio do rexistro medio-alto do violonchelo.
- Continuar co desenvolvemento técnico xeral (vibrato, golpes de arco, desenvolvemento da velocidade)
- Avanzar no estudio dos movementos pequenos e rápidos do arco (sautillé).
- Aplicar cunha autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación,

articulación, fraseo.

- Coñecer as distintas convencións interpretativas vixentes nos distintos períodos da música instrumental, especialmente as referidas á escritura rítmica ou á ornamentación.
- Ampliar o espectro sonoro no instrumento a través do manexo do arco (punto de contacto, velocidade de arco, utilización de máis ou menos peso) e da man esquerda (vibrato, distintos tipos de desprazamentos).
- Estudar unha das tres primeiras Suites para violoncelo só de J.S.Bach.

CONTIDOS

- Variedade na sonoridade segundo os distintos tipos de obras.
- Desenvolvemento progresivo da velocidade.
- Harmónicos artificiais.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Variedade nos golpes de arco.
- Audicións de grandes intérpretes (asistencia a concertos).

RECURSOS DIDÁCTICOS (METODOLOXÍA)

A necesidade de asegurar unha formación sólida dentro do grao profesional que proporcione o nivel de desenvolvemento técnico-musical propio destes estudos especializados, te como meta o exercicio profesional, isto obriga ao profesorado articular un currículo e unhas estratexias de traballo que cumpra ditas expectativas.

O proceso aprendizaxe- educativo do violoncello, realizase dentro dun marco de absoluta individualidade. É por isto ,que pódese optar por dos itinerarios, ou dous deseños; vertical e horizontal dos contido, en función das capacidades do alumno. Si detéctase alumnos de alta capacidade, habería que optar por un dos dous camiños que contempla a lei educativa, ben o enriquecemento curricular ou ben a aceleración, dita aceleración como todos sabemos debe ir ben coordinada por todo o equipo de profesorado do alumno, co fin de alcanzar os obxectivos planificados e superados polo alumno.

A traxectoria formativa, consecuenta coa dificultade destes estudos que prolongase durante seis cursos neste grao profesional, obriga aos alumnos a unha forzosa simultaneidade dos mesmos cos correspondentes ó ensino obrigado e o bacharelato, conscentes disto o profesorado, face aconsellable que o proceso educativo siga o principio de actividade construtiva e práctica como factor decisivo na realización do aprendizaxe. O profesor en dito proceso será un guía, conselleiro técnico, dando respostas e solucións concretas a problemas e dificultades igualmente concretas, en todo aquilo que teña un carácter máis xeral, dar opcións e orientacións, máis que impoñer criterios. Orientar non significa conducir cara a uns resultados predeterminados, polo tanto, compre que o alumno desenvolva a súa capacidade creativa e construtiva coa formación e información que xa posúe e os novos coñecementos que va adquirir, precisa unha labor centrada en estimular e ensanchar a receptividade e a capacidade de resposta do alumno ante o feito musical. A tarefa educativa é o desenvolvemento da personalidade e sensibilidade propia do alumno, o fin que perséguese.

O estudo da técnica, compre concibirla no seu sentido profundo, como unha verdadeira técnica da interpretación, debe rebasar con moito o concepto de pura mecánica de execución, aínda que sexa parte integrante. A técnica, como medio no seu sentido máis amplo, debe ir integrada dentro da interpretación como un medio e un fin.

A necesidade de garantir a funcionalidade dos aprendizaxes, e un obxectivo prioritario, asegurando que podase utilizar nas circunstancias reais que o alumno llo necesite. O aprendizaxe funcional entendese no só a posible aplicación práctica do coñecemento adquirido, senón tamén, e sobre todo o feito dos contidos sexan necesarios e útiles para levar a cabo outros aprendizaxes e para enfrontarse con éxito á adquisición doutros contidos. Isto conleva unha estruturación do seu relación e interrelación entre os distintos contados.

O estudo require un esforzo e unha disciplina, así como a adquisición duns hábitos de estudo que precisase inculcar aos alumnos. O enfoque das clases consiste en abordar e explicar as dificultades, plantando solucións prácticas, dificultade progresiva e problemas técnicos abordables dentro do seu nivel educativo, tarefa común necesaria superar pouco a pouco.

O profesor orienta e ofrece diversas opcións, o alumno ca súa participación pode desenvolver mecanismos de intuición e aumento da receptividade.

Nos estudos técnicos, tanto a memoria visual, mental, auditiva ou muscular, adquirese mediante a práctica, repetición, razoamento e perfeccionamento para un correcto progreso.

Memoria mental , axúdanos a lembrar, aprender, concentrarnos retendo información.

Memoria muscular, pola que construímos parte da técnica e o alumno aprende pasaxes das obras ou estudos. Este tipo de memoria obtense por medio da experiencia sensitiva e non só da conceptual. É moi importante que o alumno coñeza os procedementos mecánicos polos cales funciona a técnica de maneira consciente, e a repetición do movemento ou sensación correcta é importante para a fijación da mesma, evitando a repetición de movementos incorrectos.

Memoria visual, podemos utilizar de dúas formas diferentes; unha para memorizar a partitura, axudando a aprender de memoria para un traballo máis profundo de outros aspectos musicais (interpretación , sensacións , sensibilidade , etc.). O outro uso que se lle da á memoria visual ten que ver coa fijación das referencias, cambios de posición ou desprazamentos da má esquerda, fijación das zonas do arco, o mecanismo técnico ben feito, unha actitude tocando ou unha imaxe estética.

Memoria auditiva. É, por suposto, unhas das máis importantes para o desenvolvemento musical. O seu uso ten tamén varias vertientes estratéxicas: primeiro é unha ferramenta para o aprendizaxe do oído interno, que á vez é na base da afinación interna e referencia para a diferenciación interválica dos sons. A busca dun son de calidade é desenvolvemento dun oído polifónico, na que dividese a audición interna do propio son co respecto outros sons, é unha educación da escoita atenta.

As técnicas de estudo. O profesor nas clases individuais contemplará as estratexias máis oportunas para conseguir no alumno mellores resultados e o entendemento dos problemas ou dificultades surxidas. Algunhas destas técnicas de estudo van axudar á comprensión de cuestións técnicas e expresivas no aprendizaxe dunha pasaxe ou unha obra, e na aplicación destes coñecementos ás demais obras que o alumno te que afrontar no futuro. O uso destes recursos na clase te unha funcionalidade, que o alumno valorará do por qué do seu uso e para qué.

Dentro destas técnicas de estudo pode empregarse como exemplo; o que denominase **estudo a cámara lenta** para a concienciación dos actos técnicos e musicais

e buscar a perfección no tempo lento para logo levalo progresivamente a máis rápido, neste tipo de estudo os diferentes tipos de memoria xogan un gran papel.

O estudo con **parada calculada**, para as pasaxes de dificultade e de afinación, aquí é moi importante a destreza das memorias muscular e auditiva.

O estudo por **descomposición de pasaxes**, é unha técnica de simplificación da escritura, por motivos de dificultade técnica o complexidade rítmica ou de escritura musical. Desmontase por fragmentos como un puzzle e cando vencese a dificultade de cada uns dos fragmentos, únense na súa totalidade para verlo no sentido máis amplo do texto. Aplícanse fórmulas rítmicas, así como diferentes velocidades e progresivas (co uso do metrónomo), ata alcanzar a sincronización de movementos á velocidade esixida

A participación activa neste proceso, así como a colaboración nas audicións das clases colectivas, individuais e audicións técnicas do departamento axudan ao alumno á preparación e actuación en público.

O estudo diario lle permitirá ao alumno coñecer e superar as materias, ampliando a súa formación e información nas seguintes clases. O avance progresivo mediante o estudo persoal, e o mellor estímulo intelectual e emocional, como motivación persoal para o alumno, llo que crea unha seguridade en si mesmo e un alto nivel de autoestima. Polo tanto esta motivación intrínseca lle da un carácter independente con respecto da opinión xeral, llo que procúralle un desenvolvemento da súa personalidade e tamén estar máis cerca do que persigue o grao profesional dos estudos do violoncello, que é alcanzar a metacognición, é dir. aprender a aprender, saber distinguir o bo, imprescindible e necesario do superfluo, saber estudar aplicando as técnicas e coñecementos adquiridos en cada momento

A praxis do aprendizaxe funcional remata coa participación dos alumnos en audicións o actuacións públicas, aportando a experiencia in situ e colaborando na formación persoal e profesional, que pretende nesta etapa impulsar a autonomía dos alumnos.

REPERTORIO

a) Exercicios e estudos

J.L.DUPORT: 21 Estudos

L.R.FEUILLARD: Exercicios diarios

- A.FRANCHOMME: 12 caprichos
- J.LOEB: Escalas e arpejos
- R. MOONEY: Thumb Position For Cello, vol 2
- D.POPPER: Estudios preparatorios para os op.73. op.76/1

b)Obras con e sen piano

- J.S.BACH: 6 Suites para violoncelo só
- M.BRUCH: Kol Nidrei
- D.POPPER: Papillon, Tarantella, Mazurka
- D.v.GOENS: Scherzo
- G.FAURE: Elexía
- L.BOELLMANN: Variacións Sinfónicas
- L.v.BEETHOVEN: Variacións para violonchelo e piano

c) Sonatas e concertos

- J.C.BACH: Concerto en do menor
- K.STAMITZ: Concertos
- J.L.DUPORT: Sonata nº1
- L.BOCCHERINI: Concerto nº3 en sol maior
- J.B.BREVAL: Sonata nº5 en sol maior

Escalas de catro oitavas, escalas en dobres cordas (terceiras e sextas), arpejos.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras de memoria das distintas épocas e estilos como solista e en grupo.
- Demostrar a autonomía necesaria para abordar a interpretación dentro das

marxes de flexibilidade que permita o texto musical.

- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.
- Interese e esforzo mostrados polo alumno.
- O alumno debe realizar ó menos, seis ensaios co pianista acompañante ó longo do curso.

MINIMO ESIXIBLE TRIMESTRAL

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

- Avaliación continua ao longo do curso.
- Avaliación puntual nas audicións.
- Realizaranse controis para reforzar o proceso avaliativo.
- Farase unha proba práctica xunto con outros profesores do departamento de corda.
- Farase un control de estudos e escalas ao longo do segundo trimestre do curso.

No caso de que o alumno perda a avaliación continua será convocado a unha proba no mes de xuño na que deberá interpretar:

A) Variacións Sinfónicas de L.Boëllmann

B) Primeiro movemento da Sonata nº5 en sol maior de J.B.Breval

Primeiro movemento do Concerto en sol maior de L.Boccherini

C) Tarantella, Mazurka op.1 1 nº3 ou Papillon de D. Popper

Scberzo op.12 nº2 de D.v.Goens

- En caso de querer presentar un programa diferente ao aquí exposto, o alumno deberá solicitar por escrito o visto bo do profesor de violonchelo do centro con anterioridade ao día do exame.
- O alumno interpretará unha obra de cada un dos apartados, sendo polo menos unha delas de memoria.
- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.
- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).
- O alumno interpretará tamén a primeira vista un fragmento de dezaseis compases proposto polo profesor.

CURSO QUINTO

OBXECTIVOS

- Iniciar o estudio de obras de linguaxes contemporáneas do repertorio do violonchelo.
- Alcanzar certo grao de cultura musical en canto ao repertorio do seu instrumento e os grandes intérpretes deste.
- Iniciar o estudo dunha das tres primeiras Suites para violonchelo só de J.S.Bach.
- Ser capaz de interpretar en público de xeito satisfactorio un programa que inclúa concerto para solista con acompañamento de orquestra ou piano.
- Adquirir hábito de estudio individual correcto, eficaz e da suficiente dedicación temporal.

CONTIDOS

- Perfeccionamento dos diferentes golpes de arco.
- Traballo da polifonía no violonchelo. A calidade sonora: cantabile e afinación. O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos.
- Afondamento no estudio da dinámica, da precisión na realización das diferentes indicacións que a ela se refiren e do equilibrio dos niveis e calidades de son

resultantes.

- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Audicións de grandes intérpretes (asistencia a concertos).
- Estudio de obras do repertorio do violonchelo de dificultade acorde con este nivel.
- Identificación e diagnóstico de problemas e busca de solucións.

RECURSOS DIDÁCTICOS (METODOLOXÍA)

A necesidade de asegurar unha formación sólida dentro do grao profesional que proporcione o nivel de desenvolvemento técnico-musical propio destes estudos especializados, te como meta o exercicio profesional, isto obriga ao profesorado articular un currículo e unhas estratexias de traballo que cumpra ditas expectativas.

O proceso aprendizaxe- educativo do violoncello, realizase dentro dun marco de absoluta individualidade. É por isto ,que pódese optar por dous itinerarios, ou dous deseños; vertical e horizontal dos contido, en función das capacidades do alumno. Si detéctase alumnos de alta capacidade, habería que optar por un dos dous camiños que contempla a lei educativa, ben o enriquecemento curricular ou ben a aceleración, dita aceleración como todos sabemos debe ir ben coordinada por todo o equipo de profesorado do alumno, co fin de alcanzar os obxectivos planificados e superados polo alumno.

A traxectoria formativa, consecuenta coa dificultade destes estudos que prolongase durante seis cursos neste grao profesional, obriga aos alumnos a unha forzosa simultaneidade dos mesmos cos correspondentes ó ensino obrigado e o bacharelato, conscentes disto o profesorado, face aconsellable que o proceso educativo siga o principio de actividade construtiva e práctica como factor decisivo na realización do aprendizaxe. O profesor en dito proceso será un guía, conselleiro técnico, dando respostas e solucións concretas a problemas e dificultades igualmente concretas, en todo aquilo que teña un carácter máis xeral, dar opcións e orientacións, máis que impoñer criterios. Orientar non significa conducir cara a uns resultados predeterminados, polo tanto, compre que o alumno desenvolva a súa capacidade creativa e construtiva coa formación e información que xa posúe e os novos coñecementos que va adquirir, precisa unha labor centrada en estimular e ensanchar a receptividade e a capacidade de

resposta do alumno ante o feito musical. A tarefa educativa é o desenvolvemento da personalidade e sensibilidade propia do alumno, o fin que perséguese.

O estudo da técnica, compre concíbirla no seu sentido profundo, como unha verdadeira técnica da interpretación, debe rebasar con moito o concepto de pura mecánica de execución, aínda que sexa parte integrante. A técnica, como medio no seu sentido máis amplo, debe ir integrada dentro da interpretación como un medio e un fin.

A necesidade de garantir a funcionalidade dos aprendizaxes, é un obxectivo prioritario, asegurando que podase utilizar nas circunstancias reais que o alumno llo necesite. O aprendizaxe funcional entendese no só a posible aplicación práctica do coñecemento adquirido, senón tamén, e sobre todo o feito dos contidos sexan necesarios e útiles para levar a cabo outros aprendizaxes e para enfrontarse con éxito á adquisición doutros contidos. Isto conleva unha estruturación do seu relación e interrelación entre os distintos contados.

O estudo require un esforzo e unha disciplina, así como a adquisición duns hábitos de estudo que precisase inculcar aos alumnos. O enfoque das clases consiste en abordar e explicar as dificultades, plantando solucións prácticas, dificultade progresiva e problemas técnicos abordables dentro do seu nivel educativo, tarefa común necesaria superar pouco a pouco.

O profesor orienta e ofrece diversas opcións, o alumno ca súa participación pode desenvolver mecanismos de intuición e aumento da receptividade.

Nos estudos técnicos, tanto a memoria visual, mental, auditiva ou muscular, adquirese mediante a práctica, repetición, razoamento e perfeccionamento para un correcto progreso.

Memoria mental , axúdanos a lembrar, aprender, concentrarnos retendo información.

Memoria muscular, pola que construímos parte da técnica e o alumno aprende pasaxes das obras ou estudos. Este tipo de memoria obtense por medio da experiencia sensitiva e non só da conceptual. É moi importante que o alumno coñeza os procedementos mecánicos polos cales funciona a técnica de maneira consciente, e a repetición do movemento ou sensación correcta é importante para a fijación da mesma, evitando a repetición de movementos incorrectos.

Memoria visual, podemos utilizar de dúas formas diferentes; unha para memorizar a partitura, axudando a aprender de memoria para un traballo máis profundo de outros aspectos musicais (interpretación, sensacións, sensibilidade, etc.). O outro uso que se lle da á memoria visual ten que ver coa fijación das referencias, cambios de posición ou desprazamentos da má esquerda, fixación das zonas do arco, o mecanismo técnico ben feito, unha actitude tocando ou unha imaxe estética.

Memoria auditiva. É, por suposto, unhas das máis importantes para o desenvolvemento musical. O seu uso ten tamén varias vertientes estratéxicas: primeiro é unha ferramenta para o aprendizaxe do oído interno, que á vez é na base da afinación interna e referencia para a diferenciación interválica dos sons. A busca dun son de calidade é desenvolvemento dun oído polifónico, na que divídese a audición interna do propio son co respecto outros sons, é unha educación da escoita atenta.

As técnicas de estudo. O profesor nas clases individuais contemplará as estratexias máis oportunas para conseguir no alumno mellores resultados e o entendemento dos problemas ou dificultades surxidas. Algunhas destas técnicas de estudo van axudar á comprensión de cuestións técnicas e expresivas no aprendizaxe dunha pasaxe ou unha obra, e na aplicación destes coñecementos ás demais obras que o alumno te que afrontar no futuro. O uso destes recursos na clase te unha funcionalidade, que o alumno valorará do por qué do seu uso e para qué.

Dentro destas técnicas de estudo pode empregarse como exemplo; o que denominase **estudo a cámara lenta** para a concienciación dos actos técnicos e musicais e buscar a perfección no tempo lento para logo levalo progresivamente a máis rápido, neste tipo de estudo os diferentes tipos de memoria xogan un gran papel.

O estudo con **parada calculada**, para as pasaxes de dificultade e de afinación, aquí é moi importante a destreza das memorias muscular e auditiva.

O estudo por **descomposición de pasaxes**, é unha técnica de simplificación da escritura, por motivos de dificultade técnica ou complexidade rítmica ou de escritura musical. Desmontase por fragmentos como un puzzle e cando vencese a dificultade de cada uns dos fragmentos, únense na súa totalidade para verillo no sentido máis amplo do texto. Aplícanse fórmulas rítmicas, así como diferentes velocidades e progresivas (co uso do metrónomo), ata alcanzar a sincronización de movementos á velocidade esixida

A participación activa neste proceso, así como a colaboración nas audicións das clases colectivas, individuais e audicións técnicas do departamento axudan ao alumno á preparación e actuación en público.

O estudo diario lle permitirá ao alumno coñecer e superar as materias, ampliando a súa formación e información nas seguintes clases. O avance progresivo mediante o estudo persoal, e o mellor estímulo intelectual e emocional, como motivación persoal para o alumno, llo que crea unha seguridade en si mesmo e un alto nivel de autoestima. Polo tanto esta motivación intrínseca lle da un carácter independente con respecto da opinión xeral, llo que procúralle un desenvolvemento da súa personalidade e tamén estar máis cerca do que persigue o grao profesional dos estudos do violoncello, que é alcanzar a metacognición, é dir. aprender a aprender, saber distinguir o bo, imprescindible e necesario do superfluo, saber estudar aplicando as técnicas e coñecementos adquiridos en cada momento

A praxis do aprendizaxe funcional remata coa participación dos alumnos en audicións o actuacións públicas, aportando a experiencia in situ e colaborando na formación persoal e profesional, que pretende nesta etapa impulsar a autonomía dos alumnos.

REPERTORIO

a) Estudos e exercicios

J.L.DUPORT: 21 Estudos

A.FRANCHOMME: 12 caprichos

F. GRUTZMACHER: Estudos Op. 38 (vol.1)

J.LOEB: Escalas e arpexos

D.POPPER: 40 Estudos op.73, Estudos preparatorios para os op.73.op.76/1

J.STARKER: "An organized method of string playing"

b) Obras

J.S.BACH: 6 Suites para violonchelo só

C.SAINT-SAENS: Concerto nº 1 en la menor

G.GOLTERMANN: Concerto nº 1 en la menor

L.BOCCHERINI: Concerto en si bemol maior

D.KAVALEWSKI: Concerto nº 1 op.49

E.LALO: Concerto en re menor

J.HAYDN: Concerto en do maior

Z.KODALY: Sonata op.4

L.v. BEETHOVEN: Sonatas op.5 nº1 e nº2

R.SCHUMANN: Adagio e Allegro en la bemol maior op.73

B.MARTINU: Variacións Eslovacas

A.WEBERN: 3 pequenas pezas op.11

Escalas de catro oitavas. Escalas en dobres cordas: terceiras, sextas e oitavas. Arpexos.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras de memoria das distintas épocas e estilos como solista e en grupo.
- Demostrar a autonomía necesaria para abordar a interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.
- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.
- Interese e esforzo mostrados polo alumno.
- O alumno debe realizar ó menos, seis ensaios co pianista acompañante ó longo do curso.

MINIMO ESIXIBLE TRIMESTRAL

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

- Avaliación continua ao longo do curso.
- Avaliación puntual nas audicións.
- Realizaranse controis para reforzar o proceso avaliativo.
- Farase unha proba práctica xunto con outros profesores do departamento de corda.
- Farase un control de estudos e escalas ao longo do segundo trimestre do curso.

No caso de que o alumno perda a avaliación continua será convocado a unha proba no mes de xuño na que deberá interpretar:

A) Preludio, Sarabande e Giga de la Suite nº2 en re menor de J.S.Bach

Preludio, Sarabande e Giga da suite nº3 en do maior de J.S.Bach

B) Primeiro movemento do concerto nº1 en la menor de G.Goltermann

Primeiro movemento do concerto nº2 de B.Romberg

Primeiro movemento do concerto nº4 en mi menor de B.Romberg

Primeiro movemento do concerto nº1 en si menor de K.Davidov

Concerto nº1 en la menor de C.Saint-Saéns

Primeiro movemento do Concerto en si bemol maior de L.Boccherini (Gruetzmacher)

C) Papillon de D.Popper

Toccata de Frescobaldi (arranxo G.Cassado)

Requiebros de G.Cassadó

- En caso de querer presentar un programa diferente ao aquí exposto, o alumno deberá solicitar por escrito o visto bo do profesor de violonchelo do centro con anterioridade ao día do exame.

- O alumno interpretará unha obra de cada un dos apartados, sendo polo menos unha delas de memoria.
- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.
- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).
- O alumno interpretará tamén a primeira vista un fragmento de dezaseis compases proposto polo profesor.

CURSO SEXTO

OBXECTIVOS

- Alcanzar unha base instrumental o suficientemente sólida que lle permita acceder a estudos superiores de música.
- Avanzar no estudio de obras de linguaxes contemporáneas do repertorio do violonchelo.
- Completar un repertorio de base do instrumento que lle permita alcanzar certo grao de autonomía en canto ao seu criterio musical.
- Alcanzar certo grao de cultura musical en canto ao repertorio do seu instrumento e os grandes intérpretes deste.
- Completar o estudo dunha das tres primeiras Suites para violoncelo só de J.S.Bach.
- Ser capaz de interpretar en público de xeito satisfactorio un programa que inclúa concerto para solista con acompañamento de orquestra ou piano.
- Adquirir hábito de estudio individual correcto, eficaz e da suficiente dedicación temporal.

CONTIDOS

- Perfeccionamento dos diferentes golpes de arco.
- Traballo da polifonía no violonchelo. A calidade sonora: cantabile e afinación. O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos.
- Afondamento no estudio da dinámica, da precisión na realización das diferentes indicacións que a ela se refiren e do equilibrio dos niveis e calidades de son

resultantes.

- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Audicións de grandes intérpretes (asistencia a concertos).
- Estudio de obras do repertorio do violonchelo de dificultade acorde con este nivel.
- Identificación e diagnóstico de problemas e busca de solucións.

RECURSOS DIDÁCTICOS (METODOLOXÍA)

A necesidade de asegurar unha formación sólida dentro do grao profesional que proporcione o nivel de desenvolvemento técnico-musical propio destes estudos especializados, te como meta o exercicio profesional, isto obriga ao profesorado articular un currículo e unhas estratexias de traballo que cumpra ditas expectativas.

O proceso aprendizaxe- educativo do violoncello, realizase dentro dun marco de absoluta individualidade. É por isto ,que pódese optar por dos itinerarios, ou dous deseños; vertical e horizontal dos contido, en función das capacidades do alumno. Si detéctase alumnos de alta capacidade, habería que optar por un dos dous camiños que contempla a lei educativa, ben o enriquecemento curricular ou ben a aceleración, dita aceleración como todos sabemos debe ir ben coordinada por todo o equipo de profesorado do alumno, co fin de alcanzar os obxectivos planificados e superados polo alumno.

A traxectoria formativa, consecuenta coa dificultade destes estudos que prolongase durante seis cursos neste grao profesional, obriga aos alumnos a unha forzosa simultaneidade dos mesmos cos correspondentes ó ensino obrigado e o bacharelato, conscentes disto o profesorado, face aconsellable que o proceso educativo siga o principio de actividade construtiva e práctica como factor decisivo na realización do aprendizaxe. O profesor en dito proceso será un guía, conselleiro técnico, dando respostas e solucións concretas a problemas e dificultades igualmente concretas, en todo aquilo que teña un carácter máis xeral, dar opcións e orientacións, máis que impoñer criterios. Orientar non significa conducir cara a uns resultados predeterminados, polo tanto, compre que o alumno desenvolva a súa capacidade creativa e construtiva coa formación e información que xa posúe e os novos coñecementos que va adquirir, precisa unha labor centrada en estimular e ensanchar a receptividade e a capacidade de

resposta do alumno ante o feito musical. A tarefa educativa é o desenvolvemento da personalidade e sensibilidade propia do alumno, o fin que perséguese.

O estudo da técnica, compre concibirla no seu sentido profundo, como unha verdadeira técnica da interpretación, debe rebasar con moito o concepto de pura mecánica de execución, aínda que sexa parte integrante. A técnica, como medio no seu sentido máis amplo, debe ir integrada dentro da interpretación como un medio e un fin.

A necesidade de garantir a funcionalidade dos aprendizaxes, é un obxectivo prioritario, asegurando que podase utilizar nas circunstancias reais que o alumno llo necesite. O aprendizaxe funcional entendese no só a posible aplicación práctica do coñecemento adquirido, senón tamén, e sobre todo o feito dos contidos sexan necesarios e útiles para levar a cabo outros aprendizaxes e para enfrontarse con éxito á adquisición doutros contidos. Isto conleva unha estruturación do seu relación e interrelación entre os distintos contados.

O estudo require un esforzo e unha disciplina, así como a adquisición duns hábitos de estudo que precisase inculcar aos alumnos. O enfoque das clases consiste en abordar e explicar as dificultades, plantando solucións prácticas, dificultade progresiva e problemas técnicos abordables dentro do seu nivel educativo, tarefa común necesaria superar pouco a pouco.

O profesor orienta e ofrece diversas opcións, o alumno ca súa participación pode desenvolver mecanismos de intuición e aumento da receptividade.

Nos estudos técnicos, tanto a memoria visual, mental, auditiva ou muscular, adquirese mediante a práctica, repetición, razoamento e perfeccionamento para un correcto progreso.

Memoria mental , axúdanos a lembrar, aprender, concentrarnos retendo información.

Memoria muscular, pola que construímos parte da técnica e o alumno aprende pasaxes das obras ou estudos. Este tipo de memoria obtense por medio da experiencia sensitiva e non só da conceptual. É moi importante que o alumno coñeza os procedementos mecánicos polos cales funciona a técnica de maneira consciente, e a repetición do movemento ou sensación correcta é importante para a fijación da mesma, evitando a repetición de movementos incorrectos.

Memoria visual, podemos utilizar de dúas formas diferentes; unha para memorizar a partitura, axudando a aprender de memoria para un traballo máis profundo de outros aspectos musicais (interpretación, sensacións, sensibilidade, etc.). O outro uso que se lle da á memoria visual ten que ver coa fijación das referencias, cambios de posición ou desprazamentos da má esquerda, fixación das zonas do arco, o mecanismo técnico ben feito, unha actitude tocando ou unha imaxe estética.

Memoria auditiva. É, por suposto, unhas das máis importantes para o desenvolvemento musical. O seu uso ten tamén varias vertientes estratéxicas: primeiro é unha ferramenta para o aprendizaxe do oído interno, que á vez é na base da afinación interna e referencia para a diferenciación interválica dos sons. A busca dun son de calidade é desenvolvemento dun oído polifónico, na que divídese a audición interna do propio son co respecto outros sons, é unha educación da escoita atenta.

As técnicas de estudo. O profesor nas clases individuais contemplará as estratexias máis oportunas para conseguir no alumno mellores resultados e o entendemento dos problemas ou dificultades surxidas. Algunhas destas técnicas de estudo van axudar á comprensión de cuestións técnicas e expresivas no aprendizaxe dunha pasaxe ou unha obra, e na aplicación destes coñecementos ás demais obras que o alumno te que afrontar no futuro. O uso destes recursos na clase te unha funcionalidade, que o alumno valorará do por qué do seu uso e para qué.

Dentro destas técnicas de estudo pode empregarse como exemplo; o que denominase **estudo a cámara lenta** para a concienciación dos actos técnicos e musicais e buscar a perfección no tempo lento para logo levalo progresivamente a máis rápido, neste tipo de estudo os diferentes tipos de memoria xogan un gran papel.

O estudo con **parada calculada**, para as pasaxes de dificultade e de afinación, aquí é moi importante a destreza das memorias muscular e auditiva.

O estudo por **descomposición de pasaxes**, é unha técnica de simplificación da escritura, por motivos de dificultade técnica ou complexidade rítmica ou de escritura musical. Desmontase por fragmentos como un puzzle e cando vencese a dificultade de cada uns dos fragmentos, únense na súa totalidade para verillo no sentido máis amplo do texto. Aplícanse fórmulas rítmicas, así como diferentes velocidades e progresivas (co uso do metrónomo), ata alcanzar a sincronización de movementos á velocidade esixida

A participación activa neste proceso, así como a colaboración nas audicións das clases colectivas, individuais e audicións técnicas do departamento axudan ao alumno á preparación e actuación en público.

O estudo diario lle permitirá ao alumno coñecer e superar as materias, ampliando a súa formación e información nas seguintes clases. O avance progresivo mediante o estudo persoal, e o mellor estímulo intelectual e emocional, como motivación persoal para o alumno, llo que crea unha seguridade en si mesmo e un alto nivel de autoestima. Polo tanto esta motivación intrínseca lle da un carácter independente con respecto da opinión xeral, llo que procúralle un desenvolvemento da súa personalidade e tamén estar máis cerca do que persigue o grao profesional dos estudos do violoncello, que é alcanzar a metacognición, é dir. aprender a aprender, saber distinguir o bo, imprescindible e necesario do superfluo, saber estudar aplicando as técnicas e coñecementos adquiridos en cada momento

A praxis do aprendizaxe funcional remata coa participación dos alumnos en audicións o actuacións públicas, aportando a experiencia in situ e colaborando na formación persoal e profesional, que pretende nesta etapa impulsar a autonomía dos alumnos.

REPERTORIO

c) Estudos e exercicios

J.L.DUPORT: 21 Estudos

A.FRANCHOMME: 12 caprichos

F. GRUTZMACHER: Estudos Op. 38 (vol.1)

J.LOEB: Escalas e arpexos

D.POPPER: 40 Estudos op.73, Estudos preparatorios para os op.73.op.76/1

J.STARKER: "An organized method of string playing"

d) Obras

J.S.BACH: 6 Suites para violonchelo só

C.SAINT-SAENS: Concerto nº en la menor

G.GOLTERMANN: Concerto nº 1 en la menor

L.BOCCHERINI: Concerto en si bemol maior

D.KAVALEWSKI: Concerto nº op.49

E.LALO: Concerto en re menor

J.HAYDN: Concerto en do maior

Z.KODALY: Sonata op.4

L.v. BEETHOVEN: Sonatas op.5 nº1 e nº2

R.SCHUMANN: Adagio e Allegro en la bemol maior op.73

B.MARTINU: Variacións Eslovacas

A.WEBERN: 3 pequenas pezas op.11

Escalas de catro oitavas. Escalas en dobres cordas: terceiras, sextas e oitavas. Arpexos.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Interpretar obras de memoria das distintas épocas e estilos como solista e en grupo.
- Demostrar a autonomía necesaria para abordar a interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.
- Mostrar autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Presentar en público un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.
- Interese e esforzo mostrados polo alumno.
- O alumno debe realizar ó menos, seis ensaios co pianista acompañante ó longo do curso.

MINIMO ESIXIBLE TRIMESTRAL

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

- Avaliación continua ao longo do curso.
- Avaliación puntual nas audicións.
- Realizaranse controis para reforzar o proceso avaliativo.
- Farase un control de estudos e escalas ao longo do segundo trimestre do curso.
- Realizarase un recital público de final de grao.

No caso de que o alumno perda a avaliación continua será convocado a unha proba no mes de xuño na que deberá interpretar:

- A) F. Haydn, Concerto en Do Maior (1º mov.)
L.v. Beethoven, Sonata en La maior op. 69
- B) J.S. Bach, Suite nº3 en Do Maior
G. Cassadó, Suite para violoncello solo

- En caso de querer presentar un programa diferente ao aquí exposto, o alumno deberá solicitar por escrito o visto bo do profesor de violonchelo do centro con anterioridade ao día do exame.
- O alumno interpretará unha obra de cada un dos apartados, sendo polo menos unha delas de memoria.
- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.
- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).
- O alumno interpretará tamén a primeira vista un fragmento de dezaseis compases proposto polo profesor.

PROGRAMA DE RECITAL DE FIN DE GRAO PROFESIONAL

- A) Suites nº1, nº2, ou nº3 de J.S.Bach
- B) Concerto nº1 en la menor de C.Saint-Saéns
 - Concerto en si bemol maior de L.Boccherini (Grutzmacher)
 - Concerto en do maior de J.Haydn
 - Concerto en re menor de E.Lalo
 - Concerto op.49 de D.Kavalewski
- C) 5 pezas en Estilo Popular op.102 de R.Schumann
- D) Adagio e Allegro de R.Schumann
 - Toccatà de Frescobaldi
 - Rapsodia Húngara de D.Popper
 - Pampeana nº2 de A.Ginastera
 - Variacións Eslovacas de B.Martinu
 - 3 pequenas pezas op.11 de A.Webern
 - Suite para violoncelo só de G.Cassadó
 - Variación Sacher de W.Lutowslavski
 - Tema Sacher de B.Britten
 - 3 pezas para violoncelo e piano de N.Boulanger
 - Ghirlazana para violoncelo só de J.Ibert
 - Improvisación da suite en concerto de A.Jolivet
 - 4 Pièces en marge de Betsy Jolas

4. MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Serán de aplicación en caso de que o percorrido do alumno ao longo do curso apunte a que os obxectivos do seu nivel non se van cumprir. Parte do tempo de clase destinarase a:

- especial atención á adquisición de destrezas que debían ter sido adquiridas con anterioridade.
- consolidación de coñecementos que non estean o suficientemente asimilados.

- revisión da metodoloxía de clase, adaptándoa ás características individuais do alumno.
- revisión do sistema de traballo individual por parte do alumno.

Para o cal, será de utilidade:

- Revisión do repertorio do alumno.
- Solicitar información dos pais e, no seu caso, colaboración.

Ademais desta actuación continua, considerarase a conveniencia de realizar exames puntuais a xuízo do profesor para, dun lado, comprobar os avances do alumno e, doutro, introducir un elemento temporal definido na súa recuperación.

5. PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

O alumno realizará un exame con de iguais características á proba de acceso ao curso seguinte, cuxa descrición se encontra no apartado 10.

6. CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

Para conceder a ampliación de matrícula a un curso superior, é necesario que o alumno demostre estar en condicións de facelo de maneira que a promoción supoña un estímulo á súa traxectoria académica e non un escollo difícil de superar. É imprescindible que o alumno domine con soltura repertorio do nivel en que se encontra, tanto na súa faceta técnica coma nos seus contidos musicais. Así mesmo, debe demostrar capacidade intelectual e madurez artística superior á media. Todo o anterior pode certificarse mediante a realización dun exame específico ao comezo do segundo trimestre.

O alumno interesado deberá solicitar a ampliación de matrícula na secretaría do centro, antes do 30 de novembro. Posteriormente, o profesor titor, en consenso co resto do profesorado valorará a posibilidade de promoción.

7. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio-alto, cunha gran capacidade de traballo pois ten que compaginar os estudos de música cos de ensinanzas xerais. As motivacións para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos

polos que inician os estudos musicais poden ser: por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretemento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Entón, teremos un alumnado diferente en canto a motivacións, aptitudes e ritmos de traballo polo que será de vital importancia a atención á diversidade do alumnado para adaptarse ás súas necesidades e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a Adaptación Curricular, conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presentan na aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

1) **Adaptacións do material didáctico**, que ofrezan unha ampla gama de actividades didácticas que respondan ós diferentes graos de aprendizaxe.

2) **Variacións da metodoloxía**, para adaptala ás necesidades de cada alumno.

3) **Propoñer actividades de traballo diferenciadas**. O profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparará actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.

4) **Organizar o traballo de forma flexible** e con ritmos distintos de aprendizaxe.

5) **Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos** adaptándose ao alumno individualmente.

A adaptación dos obxectivos e por tanto dos contidos terá que respectar os mínimos esixibles fixados na programación.

8. A CLASE COLECTIVA

A clase colectiva cumpre funcións educativas fundamentais, como son o desenvolvemento da personalidade, a socialización e a transmisión de saberes. Entre os obxectivos do grao elemental de música menciónase a capacidade de apreciar a importancia da música como linguaxe e medio de expresión dos pobos e das persoas e tamén de interpretar música en grupo, habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos e a adaptarse equilibradamente ao conxunto.

Dende o punto de vista psicolóxico, a clase colectiva serve para despertar unha motivación lúdica entre os alumnos. En xeral, é máis estimulante e divertida que a clase individual. Isto contribúe á socialización e ao crecemento persoal dos alumnos, que servirá para evitar inhibicións e desenvolver neles seguridade, autonomía e liberdade.

A clase colectiva cumpre algunhas funcións musicais puramente técnicas, derivadas da concentración. Ao facer música en grupo mellórase a capacidade de sincronización rítmica, así como a precisión na afinación.

Por último, a música fomenta o crecemento ético das persoas, posto que impón unhas normas de convivencia e comportamento. A clase colectiva debe estar vinculada ao traballo individual e ha de integralo nun proxecto común, suxeito a unha disciplina de conxunto; esta disciplina consiste en respectar o silencio, escoitar os demais, intervir construtivamente no traballo de equipo e asumir a parte de responsabilidade que cada un ten no resultado final. Isto significa a adquisición duns hábitos, actitudes, valores e normas fundamentais para a actividade musical, pero tamén para o desenvolvemento de relacións harmoniosas cos demais e da capacidade de interpretar e resolver situacións ás que o alumno terá que enfrontarse na vida adulta.

OBXECTIVOS

- Ser capaces de interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos e a adaptarse equilibradamente ao conxunto.
- Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.
- Aplicar e desenvolver a técnica individual no traballo en grupo.
- Valorar as normas que rexen a actividade de conxunto e a responsabilidade que se contrae nunha tarefa colectiva.
- Enriquecer a cultura musical a través dun repertorio específico que só pode executarse dentro dun grupo.
- Facer da práctica da música en grupo unha actividade habitual, organizada, grata e totalmente integrada no proceso de aprendizaxe do alumno.
- Inculcar respecto e aprecio polos valores propios do traballo colectivo, tanto nos seus aspectos sociais e organizativos como afectivos.
- Ampliar os coñecementos xerais do instrumento en calquera ámbito da música: historia do
- instrumento, a súa función en calquera formación na que participe, acústica do instrumento
- Introducir de xeito sinxelo a historia do instrumento, así como compositores que

escribiron para el,

- autores de métodos, intérpretes importantes...
- Coñecer obras importantes e curiosidades do repertorio do instrumento a través da realización de audicións.
- Ler á primeira vista partituras de grupo sinxelas, con control da afinación e equilibrio sonoro.
- Realizar pequenas improvisación.
- Ampliar o coñecemento doutros instrumentos

CONTIDOS

- Interpretación de dúos, tríos, cuartetos ou outras formacións para interpretar en grupo.
- Audicións de concertos, sonatas, pezas etc comentadas para a iniciación ó mundo da música a dos instrumentos.
- Visionado de vídeos relativos ao instrumento, tanto de concertos coma da súa historia.
- Lectura á primeira vista de pequenas obras.
- Improvisar pequenos fragmentos de acordo co nivel de cada alumno e posteriormente tratar de harmonizalos para a súa interpretación en grupo, sempre de forma razoada e sinxela para a mellor comprensión do alumno.
- Posta en común das obras traballados durante o curso.
- Adestramento da coordinación nas entradas e finais das obras, así como da consecución dos matices en grupo.
- Coñecemento en conxunto das características e posibilidades sonoras dun grupo de instrumentos e saber utilizalas dentro das exixencias dos niveis de grao elemental.
- Práctica dunha sensibilidade auditiva que permita a unión e conexión sonora de todo o grupo instrumental.
- Exercicios para estimular a capacidade de escoltar e tocar ó mesmo tempo, favorecendo a adaptación ó conxunto sonoro
- Actividades destinadas a fomentar a improvisación e a creatividade.
- Actividades de apoio o aprendizaxe da lectura en clave de fa en 4' e ós demais

aspectos do linguaxe musical.

- Apoio ó estudo de aspectos técnicos traballados na clase individual.
- Realización de audicións para familiarizar ó alumno coa situación de tocar en público.
- Asistencia a concertos e audicións doutros instrumentos.

METODOLOXIA

Será activa e participativa. Estará baseada no contacto frecuente entre o profesor e os alumnos. Esta programación adaptarase ao nivel dos alumnos e o seu ritmo de traballo.

REPERTORIO

O repertorio a traballar será proposto polo profesor atendendo ó nivel do alumnado.

9. PROCEDEMENTOS PARA A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO.

As reunións do departamento son o foro onde se realizará de forma permanente, a avaliación interna das estratexias metodolóxicas do departamento, valorando o grao de cumprimento da programación, os resultados académicos, os resultados artísticos etc. Todo iso, tendo en conta a idiosincrasia propia do instrumento, así como a individualidade de cada un dos alumnos: o seu grao de compromiso co estudo, facultades, talento, esforzo, interés no estudo do instrumento, etc.

Comentásense regularmente as audicións realizadas polos alumnos, os resultados globais de cada avaliación e calquera cuestión que os membros do departamento consideren oportuna. Trasladaranse á comisión de coordinación pedagóxica os puntos que os profesores estimen necesarios. Finalmente revisaranse as porcentaxes finais de aprobados e suspensos e unificando criterios para obter o optimo desenvolvemento musical, artístico e instrumental dos alumnos.

Por outra banda, dentro desta avaliación interna, terase en conta e de forma moi destacada, os medios físicos e humanos cos que conta o departamento: material impreso: partituras, libros de consulta, revistas especializadas, instrumentos e o seu estado (pianos de cola en número suficiente e aulas con dous pianos), mobiliario adecuado, orzamento para actividades, cursos, clases maxistras, dispoñibilidade de aulas para clases de apoio, número de profesores axeitado en relación coa demanda, cursos de formación específicos para o profesorado e flexibilidade para a súa reciclaxe, flexibilidade para a realización de proxectos artísticos por parte dos profesores etc ... En definitiva os medios básicos para alcanzar un ensino profesional de calidade, e que permita aos profesores e alumnos levar a cabo, de forma real os obxectivos que a programación expón soamente de forma teórica.

10. DESENVOLVEMENTO E RESULTADOS DÁ PROGRAMACIÓN.

Ao longo do curso, nas reunións do departamento, os profesores revisarán de forma permanente o grao de cumprimento da programación así os resultados académicos dos alumnos, tendo en conta tanto os obxectivos e contidos propostos, como as características individuais de cada un dos alumnos: avaliación inicial, atención nas clases, tempo dedicado ao instrumento, condicións, talento, capacidades, etc.

Os profesores informarán aos alumnos e aos seus pais do grao de cumprimento dos mínimos esixidos, dos criterios cos que van ser avaliados e da súa evolución.

Así mesmo, tentarase manter un contacto continuo co resto dos departamentos para ter unha visión global do desenvolvemento de cada alumno.

11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS Y EXTRAESCOLARES E DE PROMOCION DAS ENSEÑANZAS

Considérase a realización de determinadas actividades ao longo do curso, de grande utilidade para ampliar a formación do alumno e implicalo na vida cultural do centro e do seu ámbito.

Actividades de carácter académico, dentro do centro:

- Ensaio co pianista acompañante.
- Participación en audicións.
- Cursos específicos.

Outras actividades, dentro ou fóra do centro:

- Asistencia a concertos e audicións doutros instrumentos.
- Asistencia a concertos de profesores.
- Asistencia a concertos na cidade.
- Asistencia a eventos culturais de diferente índole.
- Participación en Concursos.
 - Audicións, proxeccións...
 - Concertos didácticos en colaboración con centros de ensino Primaria.

12. PROBAS DE ACCESO

12.1 GRAO ELEMENTAL

Disposicións xerais para as probas de acceso de Grao Elemental

- O alumno interpretará dúas pezas de libre elección.
- O alumno interpretará tamén a primeira vista un fragmento proposto polo tribunal.
- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.
- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).

Listado de obras orientativas a interpretar para as probas de acceso.

ACCESO A 2º GRAO ELEMENTAL

- Unha peza dalgún destes métodos de violoncelo:

S.APLEBAUM: "String Builder (I)" (Belwin Mills)

E.SASSMANN SI IAUS: "Früher Anfang auf dem CelkrBand 1" (Barenreiter)

J.A.CABO DINTÉN: "Iniciación ao violoncel" (DINSIC)

L.R.FEUILLARD: "Méthode pour le Jeune Violoncelliste" (Delrieu)

CELLO TEAM STRINGS, vol. 1.

- Unha peza con piano dalgún destes libros:

A.PEJTSIK: "Violoncello music for beginners" (Editio Musica Budapest)

B.MARTINU: "Suite Miniature"

Criterios de avaliación:

- Ler textos á primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a melodía, afinación, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.

ACCESO A 3º GRAO ELEMENTAL

- Unha peza ou estudio que inclúa a primeira posición e as súas extensións dalgún distos libros:

L.R.FEUILLARD: "Méthode pour le Jeune Violoncelliste" (Delrieu)

S.LEE: Método Práctico para Violoncelo

D.POPPER: 15 Estudios Doados Op. 76

CELLO TEAM STRINGS, Vol. 2.

- Unha peza con piano de entre:

L.R.FEUILLARD: "Le Jeune Violoncelliste 1 A, 1B

A.PEJTSIK: "Violoncello music for beginners" 1,2 (Editio Musica Budapest)

J.B.BREVAL: 4º Concertino en do maior.

J.B.BREVAL: 5º Concertino en re maior.

Criterios de avaliación:

- Ler textos á primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a melodía, afinación, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.

- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.

ACCESO A 4º GRAO ELEMENTAL

- Un estudio que inclúa as posicións do mango:

F.J. DOTZAUER: 113 Estudios para Violoncelo (Vol.I)

- Unha peza con piano de entre:

L.R. FEUILLARD: "Le Jeune Violoncelliste 2 A, 2B, 3 A"

A.PEJTSIK: "Violoncello music for Beginers" 2, 3 (Editio Musica Budapest)

P.HINDEMITH: 3 Pezas doadas

J. B.CIRRI: Tres sonatas para violonchelo e piano

J.B.BREVAL: Sonata en do maior

B.ROMBERG: Sonata nº1 en si bemol maior.

Criterios de avaliación:

- Ler textos á primeira vista con fluidez e comprensión.
- Memorizar e interpretar textos musicais empregando a melodía, afinación, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos establecidos na programación.

12.2 GRAO PROFESIONAL

Disposicións xerais para as probas de acceso de Profesional

- Todas as obras que requiran acompañamento de piano serán interpretadas co devandito instrumento.
- As partituras a interpretar polo alumno deben ser orixinais (non fotocopias).
- O alumno interpretará tres obras de diferentes estilos, sendo polo menos unha delas de memoria.

ACCESO A PRIMEIRO CURSO DE GRAO PROFESIONAL

A) Concertino nº1 en fa maior de J.B.Breval

B) Gavotte en re menor op.67 nº2 de D.Popper

Gavotte de FJ.Gossep

Dos 40 Estudios Melódicos op.31 (vol.1) de S.Lee: nº 8, 11, 14, 17, 18

Dos 113 Estudios de J.J.F.Dotzauer: nº14, 17, 20, 21, 25, 50 (vol.2)

C) "O Cisne" de C.Saint-Saéns

Das Pezas Populares de concerto de D.Popper: Berceuse op.62 nº3, Lied op.3 nº6,
Begegnung op.3 nº5, Mémoire op.62 nº1

Criterios de avaliación

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Valorarase a interpretación de memoria
- Presentar un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

ACCESO A SEGUNDO CURSO DE GRAO PROFESIONAL

A) Tarantella de W.Squire

B) Unha sonata a elección de entre as seis sonatas para violoncelo de B.Marcello

Unha sonata a elección de entre as seis sonatas para violoncelo de

A.Vivaldi Sonata nº2 de B.Romberg

Primeiro movement do concerto nº2 en re maior de J.B.Breval

Concertino na menor de J.Klengel

C) Romanza sen palabras en re maior op.109 de F.Mendelssohn Siciliana de G.Fauré

"To the memory of my parents" op.64 nº1 de D.Popper

Criterios de avaliación

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Valorarase a interpretación de memoria
- Presentar un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

ACCESO A TERCEIRO CURSO DE GRAO PROFESIONAL

A) Allegro Appassionato op.43 de C.Saint-Saéns

B) Sonata en sol maior de G.Sanmartini

Concerto nº2 en re maior de J.B.Breval

Concerto nº 4 de Goltermann

Sonata nº2 de J.L.Duport

C) Canto do Menestrel de A.Glazunov

Vocalise de S.Rachmaninov

"Aprés un rêve" de G.Fauré

Elexía op.24 de G.Fauré

Criterios de avaliación

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Valorarase a interpretación de memoria
- Presentar un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

ACCESO A CUARTO CURSO DE GRAO PROFESIONAL

- A) Elexía op.24 de G.Fauré
- B) Sonata nº1 de J.L.Duport
Kol Nidrei de M.Bruch
Concerto en do menor de J.C.Bach
Konzertstück en re menor de J.Klengel
- C) Tres movementos da Suite nº1 en sol maior
de J.S.Bach

Criterios de avaliación

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Valorarase a interpretación de memoria
- Presentar un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

ACCESO A QUINTO CURSO DE GRAO PROFESIONAL

- A) Variacións Sinfónicas de L.Boëllmann
- B) Primeiro movemento da Sonata nº5 en sol maior de J.B.Breval Primeiro movemento do Concerto en sol maior de L.Boccherini
- C) Tarantella, Mazurka op.1 1 nº3 ou Papillon de D. Popper Scberzo op.12 nº2 de D.v.Goens

Criterios de avaliación

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Valorarase a interpretación de memoria
- Presentar un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

ACCESO A SEXTO CURSO DE GRAO PROFESIONAL

- A) Preludio, Sarabande e Giga de la Suite nº2 en re menor de J.S.Bach
Preludio, Sarabande e Giga da suite nº3 en do maior de J.S.Bach
- B) Primeiro movemento do concerto nº1 en la menor de G.Goltermann
Primeiro movemento do concerto nº2 de B.Romberg
Primeiro movemento do concerto nº4 en mi menor de B .Romberg
Primeiro movemento do concerto nº1 en si menor de K .Davidov
Concerto nº1 en la menor de C.Saint-Saéns
Primeiro movemento do Concerto en si bemol maior de L.Boccherini (Gruetzmacher)
- C) Papillon de D.Popper
Toccata de Frescobaldi (arranxo G.Cassado)
Requiebros de G.Cassadó

Criterios de avaliación

- Utilizar o ton muscular e a respiración apropiados ás esixencias da execución instrumental.
- Demostrar dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Valorarase a interpretación de memoria
- Presentar un programa apropiado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

13. PREMIO DE FIN DE GRAO PROFESIONAL

1 Disposicións xerais para a proba de concesión de Premio.

Interpretaranse dúas obras, escollendo unha de cada un dos dous grupos propostos.

E obrigado o acompañamento en tódalas obras que así o precisen.

Valorarase a interpretación de memoria.

2 Listado de obras para a proba de concesión de Premio.

- A) F. Haydn, Concerto en Do Maior (1º mov.)
L.v. Beethoven, Sonata en La maior op. 69
- B) J.S. Bach, Suite nº3 en Do Maior
G. Cassadó, Suite para violoncello solo

3. Criterios de avaliación:

-Valorarase a posta en escena e a profesionalidade do aspirante nas formas.

-O aspirante deberá demostrar un nivel de suficiencia y unha execución brillante con respecto a calidade que presupón la alta calificación que da acceso a esta proba.